

ÖDESHÖGS KOMMUN AVFALLSPLAN 2017-2021

Ödeshögs kommun

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2017-03-06 § 5
Gäller fr o m 1 maj 2017

Förord

Detta dokument utgör Ödeshögs kommuns avfallsplan i enlighet med 11 § 15 kap miljöbalken och Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i en kommunal avfallsplan (NFS 2006:6). Arbetet med avfallsplanen har pågått under 2016 och har genomförts av en projektgrupp bestående av:

Emma Hamilton, projektledare, Sweco Environment AB

Emil Wissman, Teknisk Chef, Ödeshögsbostäder AB

Clara Ericson, Driftansvarig VA, Ödeshögsbostäder AB

Katarina Sjölander, Miljöinspektör, Miljöenheten, Ödeshögs kommun

Conny Kollberg (S), led. Miljö- och byggnämnden, Ödeshögs kommun

Anders Karlsson (S), 1:e v. vrd. , Kommunstyrelsen, Ödeshögs kommun

Peter Aarsrud på Sweco Environment har bidragit med stöd och kvalitetgranskning för arbetet.

Sammanfattning

Enligt bestämmelserna i miljöbalkens 15 kapitel ska varje kommun ha en gällande avfallsplan. Avfallsplanen utgör tillsammans med kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering renhållningsordning för kommunen.

Avfallsplanen är beslutad av kommunfullmäktige och utgör ett strategiskt viktigt dokument för Ödeshögs kommun ur miljö- och resurshushållningssynpunkt. Dokumentet ger berörda aktörer en bild av avfallshanteringen i kommunen idag och anger de övergripande och detaljerade mål som ska gälla för avfallshanteringen i kommunen fram till år 2021. I avfallsplanen anges också de åtgärder som kommunens olika förvaltningar och bolag ska genomföra för att målen ska uppnås. Genom årlig uppföljning av avfallsplanen ska åtgärderna anpassas så att målen kan uppnås.

Avfallsplanen fokuserar på det avfall som kommunen ansvarar för eftersom det är detta avfallsflöde kommunen har störst möjlighet att påverka, men innehåller även uppgifter om producentansvarsmaterial och verksamhetsavfall.

Målen och åtgärderna är skrivna så att kommunen ska bidra till att nationella mål och intentioner inom avfallsområdet uppfylls. En av de viktigaste utgångspunkterna för detta är EU:s avfallshierarki, eller avfallstrappan som den också kallas, som anger att resurshushållningen generellt sett ökar ju högre upp i avfallstrappan man kommer. Därför ska man i första hand sträva efter att minska mängden avfall som uppkommer genom förbättrade produktionsmetoder och förändrade konsumtionsmönster samt genom återanvändning. Därefter ska avfallet helst hanteras genom materialåtervinning, följt av energiåtervinning och i sista hand deponering.

Kommunen ska erbjuda invånare och företag en avfallshantering med hög servicegrad och samtidigt prioritera miljöhänsyn, resurshushållning och kostnadseffektivitet. I tabellen på nästa sida sammanfattas de fyra övergripande målområdena och de 8 mätbara mål som gäller för avfallshanteringen i kommunen.

Visionen för avfallshanteringen i Ödeshögs kommun:

”Ödeshögs kommuns avfallshantering ska vara resurseffektiv, hållbar och långsiktig genom att förebygga att avfall uppstår och behandla det avfall som uppkommer som en resurs”

Övergripande målområden och mätbara mål för avfallshanteringen i Ödeshögs kommun:

Målområde 1: Förebyggande av avfall
1.1 Den årliga mängden hushållsavfall, exklusive flytande avfall ¹ per invånare ska vara mindre år 2021 jämfört med mängden år 2015
Målområde 2: Avfallets hälso- och miljöpåverkan
2.1 Senast år 2021 ska det inte finnas något farligt avfall (inklusive elektronikavfall) i hushållsavfallet.
2.2 Minst 10 nya papperskorgar ska placeras ut i Ödeshögs tätort senast år 2021.
Målområde 3: Resurshushållning
3.1 Senast år 2019 ska minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 % procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara. År 2021 ska siffrorna vara 65 % respektive 55 %.
3.2 Renhetsgraden för utsorterat matavfall ska vara minst 98 % senast år 2018.
3.3 Mängden förpackningar och tidningar i soppåsen ska år 2021 vara högst 1,2 kg/hushåll och vecka för hushåll som inte har tillgång till FNI samt 0,4 kg för hushåll som har FNI år 2021.
Målområde 4: Service och kunskap
4.1 Minst 90 % av abonnenterna ska uppge att de är nöjda med avfallshanteringen senast år 2021.
4.2 Minst 75 % av grunduppgifterna i Avfall Sveriges statistikverktyg Avfall Web ska vara ifyllda för åren 2015-2021.

¹ Slam och fettavskiljarslam

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Syfte	1
1.3	Läsanvisning	2
2	Framtidens avfallshantering i Ödeshögs kommun	3
2.1	Avfallshierarkin	3
2.2	Vision	3
2.3	Målområde 1 - Förebyggande av avfall	3
2.3.1	Mätbara mål	4
2.3.2	Åtgärder	4
2.4	Målområde 2 - Avfallsets hälso- och miljöpåverkan	5
2.4.1	Mätbara mål	5
2.4.2	Åtgärder	6
2.5	Målområde 3- Resurshushållning	7
2.5.1	Mätbara mål	8
2.5.2	Åtgärder	9
2.6	Målområde 4- Service och kunskap	10
2.6.1	Mätbara mål	11
2.6.2	Åtgärder	11
3	Konsekvenser av avfallsplanen	12
3.1	Målområde 1: Förebyggande av avfall	12
	Ekologisk dimension	12
	Social dimension	12
	Ekonomisk dimension	12
3.2	Målområde 2: Avfallsets hälso- och miljöpåverkan	13
	Ekologisk dimension	13
	Social dimension	13
	Ekonomisk dimension	13
3.3	Målområde 3: Resurshushållning	13
	Ekologisk dimension	13
	Social dimension	14
	Ekonomisk dimension	14
	Målområde 4: Service och kunskap	14
	Ekologisk dimension	14
	Social dimension	15
	Ekonomisk dimension	15

Bilagor

- Bilaga 1 Nulägesbeskrivning för Ödeshögs kommun
- Bilaga 2 Uppföljning av tidigare avfallsplan 1992-2016
- Bilaga 3 Omvärldsbevakning och lagstiftning
- Bilaga 4 Behovsbedömning av MKB till Ödeshögs avfallsplan
- Bilaga 5 Sammanställning till Länsstyrelsen
- Bilaga 6 Redogörelse för samråd

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Enligt bestämmelserna i 11 § i miljöbalkens 15 kapitel ska varje kommun ha en gällande avfallsplan. Innehållet i planen regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i en kommunal avfallsplan, NFS 2006:6. Avfallsplanen utgör tillsammans med kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering renhållningsordning för kommunen.

Enligt 80 § avfallsförordningen (2011:927) ska uppgifterna i en avfallsplan ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov. Ödeshögs tidigare avfallsplan antogs 1992 och har därför varit i behov av revidering. De senaste 25 åren har också inneburit stora förändringar för avfallshanteringen i Sverige. Bland annat genom lagändringar som såsom deponiförbud, deponiskatt, producentansvar samt högre krav på de behandlingsanläggningar som tar hand om avfallet, men även genom ny nationell avfallsplan och nya nationella miljömål. I bilaga 3 finns det en mer utförlig beskrivning om lagstiftningen och andra styrdokument som berör avfallshanteringen.

1.2 Syfte

Syftet med Ödeshögs nya avfallsplan är att styra avfallshanteringen för att bidra till ett hållbart och resurseffektivt samhälle genom att ange mål för att minska mängden avfall och öka återvinningen av det avfall som uppstår.

Avfallsplanen utgör ett strategiskt viktigt dokument för Ödeshögs kommun ur miljö- och resurshushållningssynpunkt. I planen fastslår kommunfullmäktige de övergripande och detaljerade mål som ska gälla för avfallshanteringen i kommunen fram till år 2021. Målen är skrivna så att kommunen ska bidra till att nationella mål och intentioner inom avfallsområdet uppfylls. I planen anges också åtgärder som kommunens olika förvaltningar och bolag ska genomföra för att målen ska uppnås. Genom årlig uppföljning av avfallsplanen ska åtgärderna anpassas så att målen kan uppnås till 2021.

Avfallsplanen ger också berörda aktörer en bild av avfallshanteringen i kommunen. Utöver mål och åtgärder för avfallshanteringen innehåller avfallsplanen bland annat även en nulägesbeskrivning som berör insamlingssystem, mängder, behandling och uppgifter om nedlagda deponier, beskrivning av genomfört samråd, beskrivning av hur miljöbedömning av planen har genomförts och en särskild sammanställning till Länsstyrelsen.

Avfallsplanen innehåller uppgifter för det avfall som kommunen ansvarar för samt producentansvarsmaterial och verksamhetsavfall, men fokus ligger på det kommunala avfallet, eftersom det är detta avfallsflöde kommunen har störst möjlighet att påverka och följa upp.

1.3 Läsanvisning

Avfallsplanen består av ett huvuddokument med tillhörande bilagor. Huvuddokumentet fokuserar på Ödeshögs kommuns vision, mål och åtgärder. Bilagorna omfattar nulägesbeskrivning av avfallshanteringen i kommunen som även omfattar nedlagda deponier och avfallsanläggningar i kommunen, uppföljning av tidigare avfallsplan, lagstiftning och mål på nationell nivå samt miljöbedömning av avfallsplanen, sammanställning till Länsstyrelsen och redogörelse för genomfört samråd.

Åtgärderna som är kopplade till avfallsplanens mål under respektive målområde är kopplade till vilket resursbehov som åtgärden innebär. Resursbehovet innebär både arbetsinsatser och ekonomiska kostnader. De kostnader som anges under resursbehov avser följande:

Angivet resursbehov	Total kostnad	Kostnad per hushåll
Litet	<30 000 SEK	Ca 15 kr
Medel	30 000- 100 000 SEK	Ca 15-45 kr
Stor	> 100 000 SEK	> ca 45 kr

2 Framtidens avfallshantering i Ödeshögs kommun

2.1 Avfallshierarkin

Avfallshierarkin eller avfallstrappan som den också kallas ska vara grunden för avfallshanteringen i Sverige och gäller även för Ödeshögs kommun. Generellt sett ökar resurshushållningen ju högre upp i avfallstrappan man kommer. I första hand ska man sträva efter att minska mängden avfall som uppkommer genom förbättrade produktionsmetoder och förändrade konsumtionsmönster. Är inte det möjligt ska avfallet återanvändas, materialåtervinnas eller energiåtervinnas. Om det inte kvarstår några andra alternativ ska det deponeras, se figur 1.

I formuleringen av avfallsplanens vision, mål och åtgärder har avfallshierarkin, lagstiftning samt mål och andra strategier på nationell, regional och lokal nivå varit vägledande.

Ambitionsnivån för de mätbara målen i avfallsplanen ska motsvara lika hög eller högre ambitionsnivå som i de nationella miljö kvalitetsmålen.

Fyra övergripande målområden har formulerats för den framtida avfallshanteringen i Ödeshögs kommun:

1. Förebyggande av avfall
2. Avfallets hälso- och miljöpåverkan
3. Resurshushållning
4. Service och kunskap

Figur 1 EU:s avfallshierarki (Bildkälla: Avfall Sverige)

2.2 Vision

För framtidens avfallshantering har Ödeshög följande vision:

”Ödeshögs kommuns avfallshantering ska vara resurseffektiv, hållbar och långsiktig genom att förebygga att avfall uppstår och behandla det avfall som uppkommer som en resurs”

2.3 Målområde 1 - Förebyggande av avfall

Mängderna hushållsavfall i landet och i kommunen har ökat de senaste tio åren, både totalt och räknat per invånare. Mängden hushållsavfall som uppkommer är kopplat till den ekonomiska tillväxten. Vid en konjunkturuppgång ökar vanligtvis avfallsmängderna per

capita och vid en nedgång minskar de. I Ödeshögs kommun genererades ca 467 kg² hushållsavfall per person 2015.

Generellt är det mer resurseffektivt att förebygga avfall än att återvinna eller förbränna det eftersom energi och material som behövs för att tillverka en helt ny produkt då sparas. Miljövinsten blir större om en produkt aldrig produceras än om den produceras, används och sedan återvinns.

Som kommun har man inte rådighet över privatpersoners och företags konsumtionsvanor men det finns möjligheter att påverka konsumtionsvanor genom genomtänkt information. I kommunens egna verksamheter kan man också arbeta för att minska matsvinn och kommunen kan skapa bättre förutsättningar för återanvändning av användbara produkter genom att exempelvis ta emot dem på återvinningscentralen.

Figur 2- Laga istället för att slänga!

2.3.1 Mätbara mål

Mål 1.1 Den årliga mängden hushållsavfall, exklusive flytande avfall³ per invånare ska vara mindre år 2021 jämfört med mängden år 2015.

Nyckeltal: Mängden hushållsavfall (exkl. flytande) per invånare och år.

Nuläge 2015: Totalt 2 468 ton, 467kg/invånare

2.3.2 Åtgärder

Förslag på åtgärder	År	Koppling till mål	Påverkan på målets uppfyllnad	Resursbehov	Ansvar
Samarbeta med frivilligorganisationer på ÅVC Orrnäs	2017	1.1	Stor påverkan	Litet	ÖBO
Projekt Matsvinn inom skola, vård och omsorg	2018	1.1	Stor påverkan	Stor	ÖBO
Informationsinsatser för att påverka medvetna val	2020	1.1	Stor påverkan	Medel	ÖBO

² Exkl. Slam och fettavskiljarslam

³ Slam och fettavskiljarslam

2.4 Målområde 2 - Avfallens hälso- och miljöpåverkan

Avfallshanteringen kan påverka hälsa och miljö på flera olika sätt. Det är angeläget att farligt avfall samlas in separat så att det inte hamnar bland det övriga hushållsavfallet eller spolas ner i avloppet. Informationsinsatser är en viktig del i detta men det är också angeläget att underlätta för invånarna att bli av med sitt farliga avfall. Ett sätt att förbättra servicen är genom att införa en farligt avfall-bil som stannar på olika platser runt om i kommunen enligt ett bestämt schema där invånarna kan lämna sitt avfall. Ett annat sätt är

Figur 3- Farligt avfall ska till ÅVC - inte hamna i soppåsen!

att dela ut en miljöbox som hushållen kan lägga sitt farliga avfall i och som sedan töms av kommunen eller införa flera insamlingsplatser i kommunen, exempelvis via säkerhetsskåpet Samlaren som är specialgjort för insamling av smålampor och några andra sorters farligt avfall i butiker.

Hanteringen av farligt avfall kan följas upp genom att följa insamlade mängder men också med hjälp av plockanalyser där man mäter hur mycket som felaktigt slängs i soppåsen.

Nedskräpning i naturen och på allmänna platser ska också undvikas. Nedskräpning kan t.ex. vara skrotbilar, dumpning av avfall, fimpar och nedskräpning vid återvinningsstationer.

2.4.1 Mätbara mål

Mål 2.1: Senast år 2021 ska det inte finnas något farligt avfall (inklusive elektronikavfall) i hushållsavfallet.

Nyckeltal: Mängd farligt avfall och elektronik i hushållens kärlavfall (kg/hushåll och vecka). Mäts genom plockanalys, (se avsnitt 2.5.2 för åtgärd)

Nuläge 2016: I genomsnitt 0,01 kg farligt avfall och 0,02 elektronik i kärlavfallet per hushåll och vecka

Mål 2.2: Minst 10 nya papperskorgar ska placeras ut i Ödeshögs tätort senast år 2021.

Nyckeltal: Antal utplacerade papperskorgar

2.4.2 Åtgärder

Förslag på åtgärder	År	Koppling till mål	Påverkan på målets uppfyllnad	Resursbehov	Ansvar
Om mål 2.1 inte uppnås: Utred nytt system för insamling av farligt avfall	2019	2.1, 4.1	Medel	Medel	ÖBO
Informationsinsats om vikten av att sortera ut farligt avfall	2018	2.1	Stor	Medel	ÖBO
Placera ut minst 10st papperskorgar	2017-2021	2.2		Medel	ÖBO
Delta i skräpplockardagarna -uppmana skolor att vara med	årligen	Målområde 2	Medel	Liten	ÖBO
Projekt "skrotbilar i kommunen"	2017-2019	Målområde 2	Medel	Medel	MBN
Inventering av enskilda avlopp	2017-2019	Målområde 2	Medel	Medel	MBN

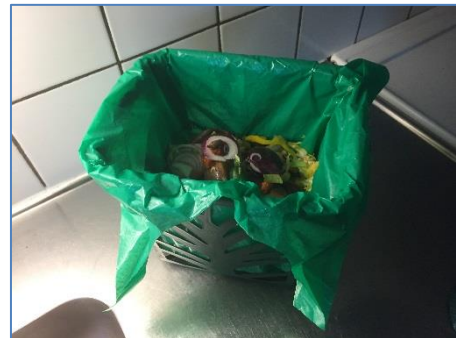

2.5 Målområde 3- Resurshushållning

Det avfall som uppstår ska hanteras så att mesta möjliga miljönytta från avfallet erhålls. En effektiv återvinning sparar både material och energi. Insamling av matavfall för biogasproduktion och förbättrad insamling av förpackningar och tidningar skulle förbättra resurshushållningen i kommunen.

Genom åren har ett flertal miljösystemanalyser gjorts som jämför olika behandlingsalternativ för matavfall i svenska förhållanden. Generellt bedöms utsortering av matavfall för biogasproduktion och näringsåterföring vara ett miljömässigt bättre alternativ än förbränning och ett mycket bättre alternativ än central kompostering och hemkompostering. Det finns två tydliga nyttor av rötning av matavfall; dels att biogasen som produceras är ett förnyelsebart bränsle som ersätter fossila bränslen och dels att en biogödsel produceras som kan ersätta handelsgödsel i jordbruket. Plockanalyser av hushållens kärlavfall som gjorts i Ödeshögs kommun visar att det finns en stor potential för utsortering av matavfall.

Flera kommuner i regionen har infört matavfallsinsamling med "gröna påsen". Detta innebär att matavfall samlas in i grön plastpåse som läggs i samma kärl och hämtas med samma avfallsfordon som det brännbara avfallet. De gröna påsarna sorteras sedan ut vid en optisk sorteringsanläggning för att matavfallet ska kunna rötas.

Figur 4- Gröna påsen – snart i ett kök nära dig!

En stor mängd förpackningar och tidningar finns också kvar i avfallet som går till förbränning och åtgärder behövs för att en större del av detta material ska kunna gå till materialåtervinning. Viktiga delar för att uppnå detta är att arbeta för att förbättra det insamlingssystem med återvinningsstationer som finns idag, att underlätta för sortering av fler fraktioner i miljöhus och andra avfallsutrymmen och att kommunen planerar för återvinningsstationer. För att underlätta för hushållen kan det också vara aktuellt att utreda förutsättningarna för fastighetsnära hämtning av förpackningar och tidningar hos

kommunens hushåll (detta finns idag för Ödeshögsbostäders hyresgäster i tätorten). I många andra kommuner har visat sig höja insamlingsgraden väsentligt.

Figur 5- Det är barnsligt enkelt att återvinna sina förpackningar och tidningar!

Plockanalyser är ett viktigt verktyg för att följa upp hur sammansättningen av kärlavfallet utvecklas när insamlingssystemet förändras och beteendepåverkande insatser görs.

2.5.1 Mätbara mål

Mål 3.1: Senast år 2019 ska minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 % procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara. År 2021 ska siffrorna vara 65 % respektive 55 %.

Nyckeltal: Andel av uppkommet matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker som sorteras ut och behandlas biologiskt (både rötning och kompostering) så att växtnäring tas till vara (%). Beräkning enligt Avfall Web.

Nuläge 2015: 221 ton matavfall beräknas uppkomma i Ödeshögs kommun.

Andel av uppkommet matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker som sorteras ut och behandlas biologiskt (rötning) så att både växtnäring och energi tas till vara (%). Beräkning enligt Avfall Web.

Nuläge 2015: 0

Mål 3.2: Renhetsgraden för utsorterat matavfall ska vara minst 98 % senast år 2018.

Nyckeltal: Andel felsorterat avfall i matavfallet (%). Mäts genom plockanalys.

Nuläge 2015: Matavfall sorteras ej ut i dagsläget

Mål 3.3: Mängden förpackningar och tidningar i soppåsen ska år 2021 vara högst 1,2kg/hushåll och vecka för hushåll som inte har tillgång till FNI samt 0,4 kg för hushåll som har FNI år 2021.

Nyckeltal: Mängd förpackningar och tidningar i hushållens kärlavfall (kg/hushåll och vecka). Mäts genom plockanalys.

Nuläge 2016⁴: 1,7 kg för villa, 0,8 kg för lägenhet (med FNI)

⁴ Nuläget utgår från 2016 istället för 2015 då plockanalys utfördes september 2016.

2.5.2 Åtgärder

Förslag på åtgärder	År	Koppling till mål	Påverkan på målets uppfyllnad	Resursbehov	Ansvar
Införa matavfallsinsamling med "gröna påsen"	2017	3.1, 4.1	Stor	Medel ⁵	ÖBO
Stor informationsinsats vid införande av "gröna påsen"	2017	3.1, 4.1	Stor	Stor	ÖBO
Genomför plockanalys av hushållens kärlavfall, både brännbart avfall och matavfall	2019	2.1, 3.3, 3.2	Liten ⁶	Medel	ÖBO
Tillåta enbart genomskinliga plastpåsar på Orrnäs ÄVS	2017	Målområde 3	Liten	Liten	ÖBO
Om mål 3.3 inte uppnås: Utred fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar och tidningar hos flerbostadshus och villor	2020	3.3, 4.1	Stor	Stor	ÖBO

⁵ Påsar och påshållare är redan inköpta för hela kommunen

⁶ Är viktig för uppföljning och påverkar ej målets uppfyllnad direkt utan främst sekundärt via återkoppling via information till kommuninvånare

2.6 Målområde 4- Service och kunskap

När avfallshanteringen fungerar bra för brukare, fastighetsägare, fastighetskötare och andra involverade kan de positiva miljöeffekter som vi strävar efter uppnås.

Figur 6- Ombyggnation av Ornnäs ÅVChösten 2016

Avfallslämnare behöver mötas av enkla, logiska och lättillgängliga system för avfallshanteringen. Det ska vara lätt att göra rätt. Detta gäller såväl den vanliga hämtningen av kärlavfall, insamlingen av förpackningar och tidningar, som hanteringen av avfallsfraktioner som man lämnar mer sällan; grovavfall, farligt avfall, elavfall och trädgårdsavfall. I

Ödeshögs kommun är en av de viktigaste åtgärderna för att förbättra servicen att bygga om Ornnäs återvinningscentral.

För att motiveras till ökad källsortering behöver brukarna ha tillräcklig kunskap. Information krävs därför som talar om hur systemet fungerar och hur man ska sortera men också som talar om varför. Återkoppling om positiva resultat av brukarnas beteende är också viktigt. Information kan spridas genom många olika kanaler. Fortsatt god tillgänglighet till kundservice och att utnyttja ÅVC som informationskanal är några viktiga delar för att nå ut till kunderna.

Figur 7- Nöjd med avfallshanteringen!

Producentansvaret och det kommunala ansvaret för avfall är två verksamhetsområden som påverkar varandra i mycket stor omfattning. Åtgärder inom den ena sektorn får återverkningar på den andra. Den splittrade ansvarsfördelningen medför en del problem som gör att invånarna kan uppleva avfallssystemet i kommunen som ologiskt. Det är därför viktigt att kommunen har ett bra samarbete med producentansvarsaktörerna, framförallt Förpacknings- och tidningsinsamlingen, FTI.

För att arbeta effektivt är det viktigt för den kommunala avfallsorganisationen att det finns god kunskap om kommunens avfallsflöden. Ett bra verktyg för detta är branschorganisationen Avfall Sveriges statistikverktyg Avfall Web.

2.6.1 Mätbara mål

Mål 4.1: Minst 90 % av abonnenterna ska uppge att de är nöjda med avfallshanteringen senast år 2021.

Nyckeltal: Uppföljning genom kundundersökning.
Nuläge 2015: Ingen kundundersökning har genomförts.

Mål 4.2: Minst 75 % av grunduppgifterna i Avfall Sveriges statistikverktyg Avfall Web ska vara ifyllda för åren 2015-2021.

Nyckeltal: Andel ifyllda uppgifter hämtas från Avfall Webs startsida.
Nuläge: 0 % år 2015

2.6.2 Åtgärder

Förslag på åtgärder	År	Koppling till mål	Påverkan på målets uppfyllnad	Resursbehov	Ansvar
Genomför kundundersökning	2018, 2020	4.1	Liten ⁷	Medel	ÖBO
Ombyggnation av ÅVC Orrnäs	2016/2017	4.1	Stor	Stor	ÖBO
Studiebesök från skolor på ÅVC	2018	4.1	Medel	Liten	ÖBO
Om målet ej uppnås: Utred taggning av kärl	2019	4.1	Medel	Stor	ÖBO
Uppdatera hemsidan med återkoppling till hushållen	löpande	4.1, 1.1, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3	Stor	Liten	ÖBO
Mata in uppgifter i Avfall Web	årligen	4.2	Stor	Liten	ÖBO

⁷ Är viktig för uppföljning och påverkar ej målets uppfyllnad direkt utan främst sekundärt via återkoppling via information till kommuninvånare

3 Konsekvenser av avfallsplanen

I detta kapitel beskrivs övergripande konsekvenserna av avfallsplanen ur ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv.

3.1 Målområde 1: Förebyggande av avfall

Det övergripande syftet med detta mål är att minska miljöbelastningen som konsumtion av varor och hanteringen av det avfall som uppstår innebär.

Ekologisk dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Minskad mängd material behöver utvinnas ur jordskorpan om produkter återanvänds istället för att behöva nyttillverkas.
- Minskad energiåtgång genom att i större utsträckning använda de produkter som redan finns istället för att behöva producera nya.
- Genom att avfallsminimera minskar mängden skadliga ämnen som kan spridas i avfallsledet.
- Minskade transporter om mängden avfall minskar.

Social dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Förändrade attityder som leder till att människor till exempel slänger mindre mängd användbar mat och köper produkter av kvalitet som håller längre.
- Genom ökad konsumtion av upplevelser istället för saker kan människors livskvalitet öka.
- Möjlighet för hushåll att lämna användbara saker till återanvändning på återvinningscentralen.

Ekonomisk dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Om människor väljer att konsumera produkter med lång livslängd och av hög kvalitet kan det leda till bättre privatekonomi.
- Om människor väljer att konsumera tjänster istället för saker kan det bidra till mindre råvaruförbrukning och tillväxt i tjänstesektorn.
- Minskad konsumtion av varor kan leda till försämrad ekonomi för handeln.

- Minskade avfallsmängder kan innebära lägre totalkostnad för avfallskollektivet och den enskilda kunden.
- Flera av åtgärderna kan, för kommunen, innebära ökade kostnader för att bland annat med information nå förändrade konsumtionsmönster.

3.2 Målområde 2: Avfallets hälso- och miljöpåverkan

Syftet med detta mål är att avfallet och avfallshanteringen ska påverka hälsa och miljö så lite som möjligt, framförallt genom att minska miljöpåverkan från farligt avfall som kommer på villovägar och att minska nedskräpningen.

Ekologisk dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Belastningen på miljön från kemikalier, tungmetaller och andra främmande ämnen kommer att minska.
- Belastningen på människors hälsa från kemikalier, tungmetaller och andra främmande ämnen kommer att minska.

Social dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Ökad kunskap om farligt avfall hos invånarna.
- Ökad kunskap om nedskräpning hos invånarna.

Ekonomisk dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Flera av åtgärderna innebär ökade kostnader för kommunen.

3.3 Målområde 3: Resurshushållning

Syftet med detta mål är att sorteringen av det avfall som uppkommer ska bli bättre så att mer avfall kan materialåtervinnas, vilket minskar behovet av jungfruliga råvaror.

Ekologisk dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Insamling av matavfall till biogasproduktion ger två miljömässiga fördelar: Dels att biogasen som produceras är ett förnyelsebart bränsle som ersätter fossila bränslen och dels att en biogödsel produceras som kan ersätta handelsgödsel i jordbruket.

- Bättre materialåtervinning av förpackningar, tidningar, fraktioner på ÅVC och bygg- och rivningsavfall leder till minskat behov av att bryta jungfruliga material ur jordskorpan och lägre energiförbrukning sett ur ett livscykelperspektiv.
- Hämtning av fler källsorterade fraktioner medför ofta ett ökat transportarbete och därmed ökade utsläpp. Ur ett miljösystemperspektiv överväger emellertid oftast miljönyttan av ökad materialåtervinning nackdelarna med ökat transportarbete.

Social dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Möjlighet till insamling av matavfall, vilket många troligen upplever som positivt för miljön. Införande av matavfallsinsamling innebär en relativt stor förändring för kunder och brukare, vilket kräver en införandestrategi och väl genomtänkt informationsarbete.
- Införande av matavfallsinsamling innebär förändrad arbetsmiljö för avfallshämtarna.
- Förbättrad tillgänglighet att lämna förpacknings- och tidningsavfall.
- Förbättrad kunskap bland kunder och brukare om hur och varför man ska källsortera.

Ekonomisk dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Införande av matavfallsinsamling innebär ökade kostnader för kommunen.
- De ökade kostnaderna vid införande av nytt insamlingssystem kommer finansieras med höjning av avgifterna i avfallstaxan. Genom miljöstyrande taxa finns det möjlighet att göra det billigare för den som sorterar ut matavfallet än den som lämnar osorterat avfall.

Målområde 4: Service och kunskap

Syftet med detta mål är att kommunen ska bedriva avfallshanteringen så att kunder och brukare är nöjda med den service de får och även att kommunen ska ha den kunskap som krävs för att bedriva en effektiv avfallshantering.

Ekologisk dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- God service och ökad information om den kommunala avfallshanteringen ger brukarna möjlighet att hantera sitt avfall på ett miljömässigt bättre sätt.
- Bättre kunskap hos kommunen leder till effektivare avfallshantering och rätt prioriteringar.

Social dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Ökad kunskap hos kunder och brukare om hur man ska sortera och varför.
- Nöjda kunder och brukare som känner att de är delaktiga i miljöarbetet.

Ekonomisk dimension

Tänkbara konsekvenser är till exempel:

- Flera av åtgärderna innebär ökat resursbehov för avfallskollektivet och kommunen.

BILAGA 1- NULÄGESBESKRIVNING AV ÖDESHÖGS AVFALLSHANTERING ÅR 2015/2016

ÖDESHÖGSBOSTÄDER AB

ÖDESHÖGS AVFALLSPLAN 2017-2021

2016-01-24

EMMA HAMILTON

Granskad av Katarina Engblom 161121

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Fakta om Ödeshögs kommun	1
2.1	Befolkning	1
2.2	Boende och bebyggelse	2
2.3	Näringsliv och turism	3
3	Ansvarsfördelning för avfall i Ödeshögs kommun	3
3.1.1	Ödeshögsbostäder AB	4
4	Avfallet i kommunen	5
4.1	Avfall som omfattas av kommunalt ansvar	5
4.1.1	Kärlavfall	5
4.1.2	Grovavfall	10
4.1.3	Farligt avfall	10
4.1.4	Slam- och fettavfall samt latrin	10
4.1.5	Avfall till återbruk	10
4.2	Avfall som omfattas av producentansvar	11
4.2.1	Förpackningar och tidningar	11
4.2.2	Elektronikavfall och batterier	11
4.2.3	Läkemedel	12
4.2.4	Däck	12
4.2.5	Bilar	12
4.3	Övrigt avfall	13
4.3.1	Ensilageplast	13
4.3.2	Verksamhetsavfall	13
4.4	Nedskräpning	13
5	Avfallsanläggningar i kommunen	13
5.1	Orrnäs Reningsverk	13
5.1.1	Uppgifter enligt 5 § NFS 2006:6	14
5.2	Orrnäs ÅVC och omlastningsstation	14
5.2.1	Uppgifter enligt 5 § NFS 2006:6	15
5.3	Andra anläggningar	16
6	Nedlagda deponier	16
6.1	Visjö deponi	16
6.2	Övriga deponier	16

6.2.1	Trehörnaupplaget	17
6.2.2	Hästholtens avfallsupplag	17
6.2.3	Kulltorps avfallsupplag	17
Bilaga 1 till Nulägesbeskrivningen - Avfallsmängder		18

1 Inledning

Föreliggande nulägesbeskrivning är en bilaga till Ödeshög kommuns avfallsplan som enligt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2006:6 ska omfatta:

- relevanta fakta om kommunen
- de uppgifter om nuläget som en avfallsplan ska innehålla
- information om nedlagda deponier i kommunen
- information om befintliga avfallsanläggningar i kommunen
- uppföljning av tidigare avfallsplan

2 Fakta om Ödeshögs kommun

Ödeshög kommun ligger i Östergötlands län, vid Vättern och i länets västra del. Kommunen gränsar i norr mot Vadstena kommun, i öster mot Mjölby och Boxholms kommuner samt i söder mot Tranås och Jönköpings kommuner.

Kommunens areal är 668,99 km², varav 433,97 km² består av land.¹

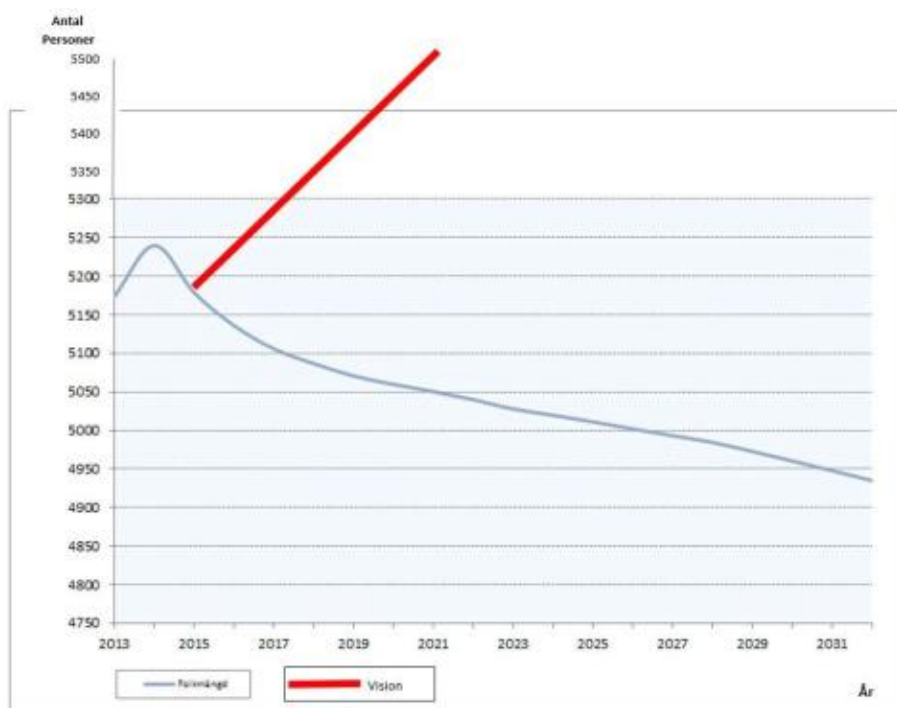
2.1 Befolkning

I mars 2016 fanns det 5 240 invånare i kommunen.² Såsom många andra mindre kommuner brottas kommunen med ett vikande befolkningsunderlag. Kommunens vision är att ha 5 500 invånare år 2021, se tabell 1. För att öka intresset för inflyttning till kommunen har en utveckling av bebyggelseområden i kommunen föreslagits i kommunens Översiktsplan³

¹ SCB, 2015

² SCB, 31 mars, 2016

³ Ödeshögs kommuns Översiktsplan 2010-2030

Tabell 1 Prognos för befolkningsutveckling i Ödeshögs kommun ÖP 2013-2031

Medelåldern i Ödeshög är 45,7 år, vilket är något högre jämförelse med den regionala och nationella medelåldern på 41,4 år respektive 41,2 år.

2.2 Boende och bebyggelse

Det finns cirka 2 300 hushåll i kommunen, exklusive fritidsbostäder, varav 78 % är småhus. Det finns cirka 500 lägenheter i flerbostadshus, där det kommunala fastighetsbolaget Ödeshögsbostäder AB har den största andelen med 278 lägenheter. Antal hushåll fördelat på boendeform framgår av tabell 2.

Typ av hushåll	2015
Hushåll i småhus	1797
Hushåll i lägenhet, bostadsrätt	21
Hushåll i lägenhet, hyresrätt	388
Fritidshus	Ca 400
Specialbostäder ⁴	119

Tabell 2- Fördelning av hushåll i Ödeshögs kommun 2015

⁴ Specialbostäder avser boende för äldre och funktionshindrade

Cirka 55 % av kommunens invånare bor i tätorterna Ödeshög eller Hästholmen, varav 50 % bor i huvudorten Ödeshög och 5% i Hästholmen. Utöver tätorterna finns det tätbebyggd landsbygd och småorter såsom Boet, Heda, Rök-Hejla, Stora Åby, Svanshals och Trehörna.

2.3 Näringsliv och turism

Kommunen är den största arbetsgivaren med cirka 400 anställda vilket motsvarar ca x % av arbetsför befolkning. Cirka 25 procent har sin sysselsättning inom jordbruket och livsmedelsindustrin. Tillverkningsindustrin och den offentliga sektorn svarar för lite mer än hälften av den totala sysselsättningen.

Turism är en växande näring inom Ödeshögs kommun och förväntas bli en utav basnäringarna i framtiden. Inom kommunen finns naturvärden av stor regional och nationell betydelse. Speciellt viktiga områden är Tåkern, Omberg, och Vättern med omgivande landskap inklusive Hålaveden.

3 Ansvarsfördelning för avfall i Ödeshögs kommun

Lagstiftningen i miljöbalken styr avfallshanteringen. Avfallshanteringen är en kedja av åtgärder som består av följande länkar: Insamling, sortering, återanvändning, minimering, återvinning och olika metoder av behandling. Kommunen har ett stort ansvar för att genomföra eller möjliggöra alla led i kedjan på bästa sätt; tekniskt, ekonomiskt och miljömässigt.

Ansvaret för avfallshanteringen i Ödeshög delas mellan olika aktörer, se tabell 3.

Kommunen har det huvudsakliga ansvaret för attansvarar för att samla in, transportera och behandla hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från verksamheter.

I Ödeshög har delar av detta kommunala renhållningsansvar delegerats till det helägda kommunala bolaget Ödeshögsbostäder AB, se avsnitt 3.1.1

Vem	Ansvar
Kommunstyrelsen	Verksamhetsansvar samt fysisk planering, miljöstrategiskt arbete
Miljöenheten	Tillsyn och kontroll av avfallsanläggningar såsom Orrnäs ÅVC, hantering av klagomål gällande nedskräpning, mottagande av anmälningar av kompost
Ödeshögsbostäder AB	Verkställande ansvar för avfallshanteringen i kommunen, se avsnitt 3.1.1.
Producenterna	Samla in, transportera bort och återvinna produkter som omfattas om förordningarna om producentansvar.

Fastighetsägare	Informera de som bor i fastigheten om de regler om avfallshantering som gäller i kommunen
Verksamhetsutövare	Omhänderta och sortera avfallet som uppstår inom den egna verksamheten
Invånare	Sortera och hantera sitt avfall enligt gällande system som kommunen informerar om

Tabell 3- Ansvarsfördelning i kommunen

3.1.1 Ödeshögsbostäder AB

Ödeshögsbostäder AB är ett helägt kommunalt bostadsföretag. Ödeshögsbostäder hyr ut lägenheter och lokaler, men ansvarar även för kommunens vatten, avlopp, avfallshantering, gator och parker. Utöver detta förser bolaget skolor och äldreboende inom kommunen med mat.

Bolagets verkställande ansvar inom avfallshantering omfattar följande:

- Insamling av hushållsavfall, dvs kärlavfall, slam från enskilda brunnar och fett från fettavskiljare.
- Kundtjänst, registerhållning och fakturering av renhållningen
- Öppethållande och drift av Orrnäs Återvinningscentral (ÅVC)
- Sluttäckning och efterföljande kontroll av den nedlagda kommunala deponin Visjö
- Tillgodose transport och miljömässig behandling av respektive avfallslag
- Informera hushållen om avfallshandlingen i kommunen samt om insamling av avfall som omfattas av ett producentansvar
- Planering av avfallsfrågorna

Drift av Orrnäs ÅVC sker med bolagets egen personal. Insamlingen av avfall som omfattas av kommunalt ansvar sker av upphandlad entreprenör, för närvarande GDL.

4 Avfallet i kommunen

4.1 Avfall som omfattas av kommunalt ansvar

Enligt svensk lagstiftning har kommunen monopol på allt hushållsavfall. I begreppet hushållsavfall ingår både avfall från hushåll och avfall från andra verksamheter som kan jämföras med hushållsavfall. Jämförbart avfall uppkommer som ett resultat av att människor använder lokaler eller anläggningar på ett sätt som ger upphov till avfall som liknar det avfall som uppstår vid användningen av mark eller byggnad för bostadsändamål. Latrin och slam från enskilda anläggningar räknas också till hushållsavfall.

I avsnitt 4.1.1 till 4.1.5 redovisas förekommande fraktioner i Ödeshög kommun.

4.1.1 Kärlavfall

4.1.1.1 Brännbart kärlavfall

Med kärlavfall avses den del av hushållsavfallet som i normalfallet läggs i en avfallsbehållare och hämtas regelbundet. Enligt en plockanalys som genomfördes under september 2016 producerar ett villahushåll i Ödeshög i genomsnitt ca 5 kg brännbart kärlavfall per vecka. Ett lägenhetshushåll ger upphov till ca 5,2 kg per vecka. Sammansättningen av kärlavfallet framgår i avsnitt 4.1.1.3.

Insamlingen av brännbart kärlavfall sker av kommunen upphandlad Entreprenör. Kundtjänst och fakturering av kärlavfallet hanteras i egen regi av Ödeshögsbostäders personal. Insamlingen sker med ett renhållningsfordon.

Omlastning av kärlavfallet sker vid Ornnäs ÅVC och transporteras i dagsläget till Tekniska Verkens anläggning i Gärstad för förbränning med energiutvinning. Mängden omlastat avfall var totalt ca 1070 ton år 2015.

Insamlingen sker i sopkärl. Storleken på kärl varierar mellan 90 liter och 660 liter. Antal kärl fördelat på storlek framgår av tabell 4. Det finns även insamling av hushållsavfall i container från ICA butiken.

Storlek (liter)	Antal	Kommentar
90 l	476	
130 l	1 365	(varav sommarhushåll 399)
200 l	716	
370 l	308 ⁵	
totalt	2 865	(varav sommarhushåll 399)

Tabell 4- Antal kärl fördelat på storlek

⁵ Vissa av dessa är 660l kärl men går för närvarande inte att urskilja

Det vanligaste abonnemanget är idag ett 130 liters kärl med hämtning varannan vecka. Kostnaden för detta abonnemang är för närvarande 1 586 kr per år, vilket är lägre än rikssnittet 2 049 kronor per år⁶. Kostnaden för avfallshanteringen i en lägenhet i Ödeshögs kommun är 27,3 kr/kvm. Rikssnittet är 20,6 kr/kvm.⁷

Det finns 238 st fastigheter i kommunen som har dispens från hämtning av avfall och endast betalar grundavgiften i avfallstaxan.

4.1.1.2 Matavfall

I dagsläget finns ingen utsortering av matavfall i kommunen och matavfallet sorteras idag som brännbart kärllavfall.

Sedan 2011 finns det ett politiskt beslut om att införa utsortering av matavfall via s.k. "optisk sortering", där matavfallet läggs i en speciell grön påse i det vanliga kärlet. Sedan sorteras de gröna påsarna ut i en sorteringsanläggning för att matavfallet ska kunna rötas till biogas och biogödsel.

Hemkompostering är möjligt efter anmälan till Bygg- och miljönämnden. Det finns totalt 726 hushåll i kommunen som har anmält hemkompostering, varav 92 st är sommarhushåll.

Genomförda plockanalyser visar att ett hushåll i Ödeshög ger i upphov till i genomsnitt 1,7 kg matavfall per vecka (både villahushåll och lägenheter. Mängden matavfall som beräknas kunna sorteras ut uppgår till årligen cirka 221 ton, enligt tabell 5.

	Antal hushåll 2015	Beräknad mängd matavfall per år (ton)
Antal hushåll totalt	2 371 ⁸	209
Hemkomposterare	657 ⁹	12 ¹⁰
	Totalt:	221

Tabell 5 – Beräknad mängd matavfall som förväntas uppstå

I Hästholmen finns ett fiskrenseri där allmänheten kan rensa egenfångad fisk. Fiskrester hanteras via en kökskvarn som är kopplad till avloppsnätet och avfallet kan således rötas till biogas och biogödsel. Mängduppgifter är ej kända men är troligen rör det sig om små mängder.

⁶ Avfall Web, 2015

⁷ Nils Holgerssonmodellen, 2015

⁸ Inklusive fritidshus som beräknas motsvarar ca 100 helårshushåll

⁹ 92 sommarhushåll beräknas om till 23 helårshushåll

¹⁰ Schablonberäkning dock på 0,018 ton * antal anmälda hemkomposterare

4.1.1.3 *Sammansättning av kärlavfallet*

Under september 2016 genomfördes två plockanalyser av avfallet i kommunen, en för flerbostadshus samt en för villahushållen i Ödeshögs tätort. Plockanalyserna genomfördes av Envir AB. Syftet med en plockanalys är att få en bild av vad hushållen i Ödeshögs kommun slänger i sopkärlen. Metoden är att en i förväg bestämd mängd avfall plockas ut och sorteras. Sedan redovisas resultatet i en rapport. Då det skiljer sig så pass mycket mellan flerbostadshusen och villahushållen i Ödeshög särredovisas dessa.

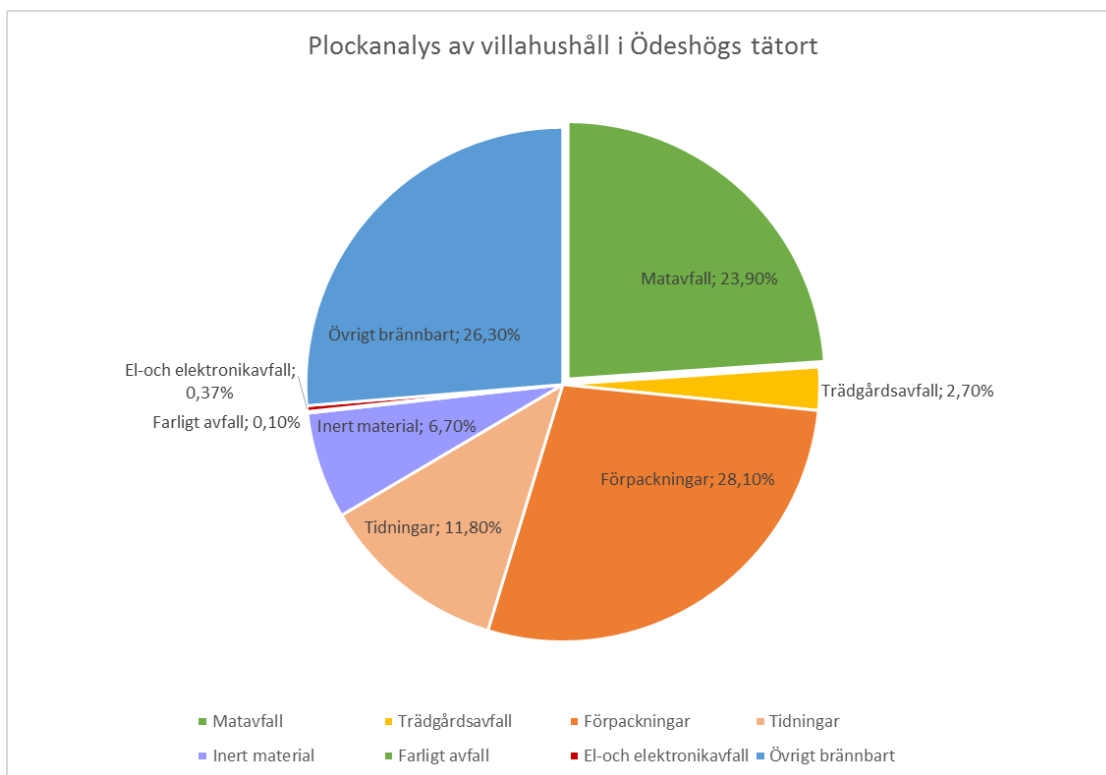
Sammanfattningsvis:

- Det finns generellt mer matavfall att sortera ut från lägenhetshushållen.
- Lägenhetshushållen är duktigare på att sortera ut tidningar och förpackningar från kärlavfallet. Detta kan delvis bero på att hushållen i lägenhet har tillgång till FNI av förpackningar och tidningar men även av att det generellt bor fler personer i ett villahushåll än i en lägenhet¹¹.
- Farligt avfall och elektronikavfall som slängs fel i restavfallet är generellt samma för villa- samt lägenhetshushåll.

4.1.1.3.1 *Plockanalys från villahushåll*

Resultatet från plockanalysen från villahushållen, se figur 1, visar att 24 % av kärlavfallet vikt består av matavfall, 28,1 % är förpackningar och 11,8 % är tidningar. Detta innebär att 67 % av soppåsens vikt skulle kunna sorteras ut för återvinning.

¹¹ SCB, 2016

Figur 1- Plockanalys av villahushåll i Ödeshögs tätort, september 2016 (EnvirAB)

Matavfall

Ett villahushåll i Ödeshög ger i upphov till i genomsnitt 1,2 kg matavfall per vecka. 0,4 kg av matavfall slängs i onödan, dvs. är matavfall med utgånet datum eller i sin förpackning.

Förpackningar och tidningar

Cirka 1,7 kg¹² förpackningar och tidningar slängs i brännbart kärlavfall istället för att sorterat ut och lämnas på ÅVS för villahushållen i Ödeshög i genomsnitt 2 kg brännbart kärlavfall per vecka. Det är främst hård- och mjukplastförpackningar samt tidningar som slängs fel.

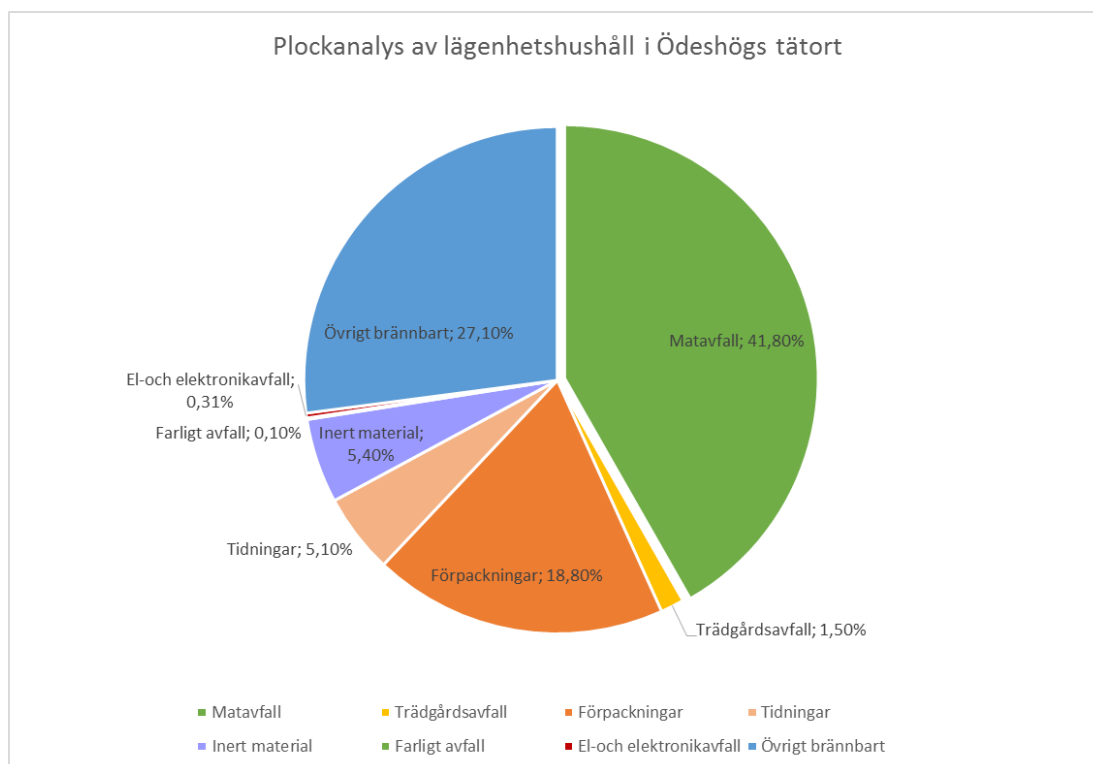
Farligt avfall och elektronik

I genomsnitt slänger ett villahushåll 0,01 kg farligt avfall och 0,03 elektronik i kärlavfallet per vecka istället för att lämna det till ÅVC.

4.1.1.3.2 Plockanalys från lägenhetshushållen

Resultatet från plockanalysen från lägenhetshushållen, se figur 2, visar att 41,8 % av kärlavfallet vikt består av matavfall, 18,8 % förpackningar och 5,1 % tidningar. Detta innebär att 68 % av soppåsens vikt skulle kunna sorteras ut för återvinning.

¹² Efter korrigering av våt vikt för fukt och smuts i enlighet med Avfall Sverige U2014:04

Figur 2- Plockanalys av lägenhetshushåll i Ödeshögs tätort, september 2016 (EnvirAB)

Matavfall

Ett lägenhetshushåll i Ödeshög i genomsnitt 2,19 kg matavfall per vecka. 0,8 kg av matavfall slängs i onödan, dvs. är matavfall med utgånet datum eller i sin förpackning.

Förpackningar och tidningar

Cirka 0,8 kg¹³ förpackningar och tidningar slängs i brännbart kärlavfall istället för att sorterat ut och lämnas på ÅVS eller vid fastighetsnära insamling villahushåll i Ödeshög i genomsnitt 2 kg brännbart kärlavfall per vecka. Det är främst hårdplastförpackningar samt pappersförpackningar som slängs fel.

Farligt avfall och elektronik

I genomsnitt slänger ett villahushåll 0,01 kg farligt avfall och 0,02 elektronik i kärlavfallet per vecka istället för att lämna det till ÅVC.

¹³ Efter korrigering av våt vikt för fukt och smuts i enlighet med Avfall Sverige U2014:04

4.1.2 Grovavfall

Med grovavfall avses den del av hushållsavfallet som är så tungt eller stort att det inte kan samlas in i den vanliga avfallsbehållaren. Grovavfall lämnas på kommunens Återvinningscentral Orrnäs. Grovavfallet transporteras till olika behandlingsanläggningar beroende på hur det ska behandlas.

Under år 2015 uppgick mängderna totalt till ca 950 ton. Fraktioner som tas emot på ÅVC:n redovisas i bilaga 1.

4.1.3 Farligt avfall

Med farligt avfall avses det avfall som har en eller flera farliga egenskaper och är farligt för människors hälsa eller miljön. Farligt avfall lämnas på kommunens Återvinningscentral Orrnäs. Det farliga avfallet hämtas av upphandlad entreprenör för vidare transport till behandlingsanläggning, där avfallet återvinns och behandlas baserat på dess egenskaper.

Mängderna farligt avfall uppgick till 113 ton under 2015. Fraktioner redovisas i bilaga 1.

4.1.4 Slam- och fettavfall samt latrin

Kommunalt vatten- och avlopp saknas i stora delar av kommunen. Det finns därmed förhållandevis många enskilda avlopp i kommunen, cirka 1 500 stycken.

Insamlingen av slam och fettavskiljarslam sker av kommunen upphandlad Entreprenör. Entreprenaden omfattar kundtjänst, fakturering och registerhållning.

Entreprenören avlämnar slammet på det kommunala reningsverket i Orrnäs, där det rötas till biogas och biogödsel. Under 2015 tömdes ca 4 000 m³ slam från enskilda avlopp på Orrnäs reningsverk.

Det finns nio stycken fettavskiljare i kommunen som töms av Entreprenören. Fettavskiljarslammet behandlas på Tekniska verken i Linköping. Mängden är okänd.

205 tömning av latrin skedde under 2015. Mängden är okänd.

4.1.5 Avfall till återbruk

Inom Ödeshögs kommun finns 4 st secondhand verksamheter inom kommun. Utöver detta finns flertalet loppisar som tar emot och försäljer begagnade produkter. Mängder som tas emot är okänt. Följande secondhandverksamheter finns inom kommunen:

- Röda korset
- Ödeshög hjälper
- Skattegårdens handelshus
- Kooperativets loppis

10(19)

BILAGA 1- NULÄGESBESKRIVNING AV ÖDESHÖGS
AVFALLSHANTERING ÅR 2015/2016
2016-01-24

4.2 Avfall som omfattas av producentansvar

I Sverige finns det lagstiftade förordningar om producentansvar, där producenterna ansvarar för insamling och omhändertagande av deras uttjänta produkter och förpackningar. Det finns producentansvar för totalt åtta produktgrupper:

- Det producentansvar som berör avfallshanteringen i Ödeshögs kommun är förpackningar, returpapper elektronikavfall, batterier, läkemedel, däck, och bilar
- Det finns även frivilligt producentansvar för lantbruksplast (se avsnitt x) och kontorspapper

4.2.1 Förpackningar och tidningar

Förpacknings- och tidningsinsamlingen AB (FTIAB) ansvarar för insamlingen av förpackningar och tidningar (returpapper). Detta sker genom att Ödeshögs kommun har ett samverkansavtal med FTIAB och upplåter mark för återvinningsstationer (ÅVS).

Tidningar samt förpackningar av glas, metall, plast och papper ska de flesta hushållen själv transportera till någon av de åtta ÅVS som finns i kommunen. Deras placering framgår av tabell 6. Årliga mängder redovisas i bilaga 1.

Åvs	Placering/ Adress	Ort
Backasands Köpcentrum	Lievägen 9	Ödeshög
F.d. Affären väg mot Bjärsö 100 met	Trehörnavägen	Trehörna
Hamngatan/Stationsvägen	Hamngatan/Stationsvägen	Hästholmen
Hejla	G:a E4 Turistvägen	Rök
Lådfabriken	Tranåsvägen	Boet
Motell Vida Vätterns p-plats	Riksettan	Stava
P-plats bakom Posten	Per Brahevägen	Ödeshög
Utanför Ödeshög ÅVC	Bakom Folkets Park, Orrnäs	Ödeshög

Tabell 6 Återvinningsstationer (ÅVS) i kommuner

Därutöver erbjuder det kommunala bostadsbolaget Ödeshögsbostäder fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar och tidningar i soprummen/i anslutning till soprummen. Insamlingen sker i samarbete med kommunens arbetsmarknadsenhet och sedan lämnas avfallet på Orrnäs ÅVC. Mängden som samlas in via FNI samt antal hushåll som har tillgång till FNI är okänt.

4.2.2 Elektronikavfall och batterier

EI-kretsen är ett nationellt insamlingsystem som hanterar insamling, transport och behandling av elavfall och batterier. EI-kretsen hämtar el- och elektronikavfallet på ÅVC Orrnäs. De hämtar även batterier från batteriholkarna som finns vid vissa ÅVS:er i kommunen. Elektronikavfall räknas som farligt avfall och mängderna framgår av bilaga 1.

Sedan den första oktober 2015 har butiker ett ansvar för att ta emot elavfall. Större butiker med elektronikförsäljning tar emot all konsumentelektronik som är mindre än 25 centimeter. I övriga butiker gäller principen "en mot en" det vill säga att du har möjlighet att lämna in en gammal produkt när du köper en ny, motsvarande produkt i butiken. Det insamlade materialet lämnas kostnadsfritt till ett godkänt insamlingsystem för återvinning.¹⁴

EI-Kretsen transporterar elektronikavfallet till någon av återvinningsanläggningarna som de har avtal med. Det finns ca 30 st sådana anläggningar i Sverige. Där genomgår elektronikavfallet en förbehandling som innebär att de sorteras och plockas isär. Därefter behandlas och återvinns el- och elektronikavfallet.

4.2.3 Läkemedel

Alla apotek har en skyldighet att ta emot och hantera överblivna och utgångna läkemedel, både det som är receptförskrivet och receptfritt. Apoteket har genomskinliga påsar för privatpersoner att lägga sitt läkemedelsavfall i hemma för att ta med till apoteket.

Sprutor, kanyler och insulinpennor delas ut med en safe-box kanylbehållare. De kan därefter tas emot på apoteket.

Det finns ett apotek i Ödeshögs kommun på Skolgatan. Mängder läkemedelsavfall som tas emot på Apoteket är okänt.

4.2.4 Däck

Svensk Däckåtervinning AB ansvarar för insamling och återvinning av uttjänta däck. Däck tas inte emot på ÅVC Orrnäs utan hushållen hänvisas till bilverkstäder som ska ta emot däcken utan kostnad, dock kan verkstäderna ta ut en avgift för att skilja däck från fälg.

För större mängder däck hänvisar Svensk Däckåtervinning AB till sin entreprenör Ragn-Sells AB. Däcken återvinns till andra gummiprodukter, såsom ridbanor och konstgräsplaner.

Ödeshögs Bil & Motor samt SH Däckservice är två verkstäder i Ödeshögs kommun. Mängden är okänd.

4.2.5 Bilar

Bilproducenterna ska utan kostnad ta emot eller anvisa en plats för att ta emot uttjänta bilar eller anvisa en plats för mottagning. Då det inte finns mottagningsplats i Ödeshögs kommun hänvisas kommunens hushåll till bildemonteringsföretag i andra kommuner. Mängden är okänd.

¹⁴ EI-kretsen AB, 2016

4.3 Övrigt avfall

4.3.1 Ensilageplast

Det finns ett frivilligt producentansvar för ensilageplast som hanteras av Svensk Ensilageplast Retur (SvepRetur), en ideell branschförening. Målet är att 70 % av lantbrukens använda plast ska samlas in. Insamlingen sker till ett självkostnadspris för lantbrukaren.

Insamling sker två gånger per år under maj-augusti. I Ödeshögs kommun finns för närvarande två insamlingsplatser: Fabriksvägen, riksväg 50 i Ödeshög samt Bäcka sågen i Boet.

4.3.2 Verksamhetsavfall

Det saknas uppgifter om verksamhetsavfallet som uppstår i Ödeshögs kommun. Företag har möjlighet att lämna viss avfall på ÅVC Orrnäs mot en kostnad.

Se avsnitt 5.1 för det verksamhetsavfall som tas emot på Orrnäs Reningsverk från Vätternpotatis.

4.4 Nedskräpning

Nedskräpning kan vara allt ifrån skrotbilar, dumpningar av avfall, nedskräpning och dumpning vid ÅVS och skräp i natur m.m. Det vanligaste skräpet i tätortsmiljö är fimpen¹⁵ och är troligen även det vanligaste i Ödeshögs kommun.

Mest inkomna klagomål på nedskräpning som inkommer till miljöenheten är gällande skräp i form av förpackningar och dylikt i anslutning till Diners/Rasta och E4:an.

5 Avfallsanläggningar i kommunen

5.1 Orrnäs Reningsverk

Orrnäs avloppsverk tar emot spillvatten från hushåll och verksamheter i Ödeshög och Hästholmen. Avloppsverket tar också emot externslam från enskilda avloppsanläggningar i Ödeshögs kommun. Sedan maj 2015 tar avloppsverket emot potatisskalrest från Vätternpotatis för samrötning med avloppsslam. Den rötas och blir till biogas och biogödsel. Biogasen driver en gasmotor som producerar el och en gaspanna som ger värme till reningsverket. Det rötade slammet avvattnas, långtidslagras och används som jordförbättringsmedel.

Fakta och mängder 2015:

- 526 050 m³ avloppsvatten, i medel drygt 1 400 m³/dygn
- ca 4 000 m³ externslam till avloppsverket
- 4 200 m³ potatisskalrest levererades till biogasanläggningen
- 2 102 m³ torrslam med TS-halt på 24 %, motsvarar 467 ton TS

¹⁵ Skräppapporten 2016, Håll Sverige Rent

- 570 930 kWh el producerades i biogasanläggningen

5.1.1 Uppgifter enligt 5 § NFS 2006:6

Namn	Orrnäs Reningsverk
Fastighetsbeteckning	Orrnäs 2:10
Verksamhetskod	90.10, 40.10, 90.160
Typ av avfall som hanteras	Slam från enskilda avlopp samt potatisskalrest
Metoder för återvinning eller bortskaffande	Rötning till biogas
Kapacitet	<ul style="list-style-type: none"> • Tillstånd för framställning av mer än 150 000 m³ gasformigt bränsle per kalenderår och biologisk behandling av potatisskalrester (max 24000 m³/år). • Ödeshögs avloppsverk har tillstånd att ta emot avloppsvatten med en belastning av organiskt material motsvarande högst 20 000 pe, angivet som maximal genomsnittlig veckobelastning och biokemisk syreförbrukning (BOD7)
Totalt mottagna mängder avfall	Tog emot ca 4 000 m ³ slam från enskilda avlopp samt ca 4 200 m ³ potatisskalrester under 2015.
Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd	<ul style="list-style-type: none"> • Tillstånd för framställning av mer än 150 000 m³ gasformigt bränsle per kalenderår och biologisk behandling av potatisskalrester (max 24000 m³/år). • Ödeshögs avloppsverk har tillstånd att ta emot avloppsvatten med en belastning av organiskt material motsvarande högst 20 000 pe, angivet som maximal genomsnittlig veckobelastning och biokemisk syreförbrukning (BOD7).

5.2 Orrnäs ÅVC och omlastningsstation

På Orrnäs finns en Återvinningscentral (ÅVC) samt en omlastningsstation. För tillfället pågår en ombyggnation som beräknas vara klar hösten 2016.

14(19)

BILAGA 1- NULÄGESBESKRIVNING AV ÖDESHÖGS
AVFALLSHANTERING ÅR 2015/2016
2016-01-24

På ÅVC:n kan kommunens hushåll och till viss del även verksamheter lämna sorterat grovavfall, farligt avfall som ligger under det kommunala renhållningsansvaret samt viss producentansvarsmaterial. Avfallsfraktionerna som tas emot framgår av bilaga 1.

Bilarna får köra upp på en ramp där containrar för respektive avfallsfraktion står placerade.

Det finns ett bomsystem vilket innebär att besökare måste ha ett entrékort för att lämna avfall. Hushåll och fritidshushåll som har ett renhållningsabonnemang i kommunen har fria besök. Företag verksamma i kommunen får betala från första besöket.

I snitt har man ca 112 besök per dag.

Öppettiderna är i dagsläget:

Onsdag	12.00-18.30
Torsdag och fredag	07.30-15.30 (lunchstängt 13-13:30)
Lördag	10.00-15.30

Det brännbara hushållsavfall som samlas in från hushållens kärl med sopbil omlastas på Orrnäs innan vidare transport till behandlingsanläggning, i dagsläget Tekniska Verken i Linköping. För närvarande omlastas avfallet på en asfalterad yta under tak för att sedan lyftas över till container med skopa. När ombyggnationen står klar kommer hushållsavfallet omlastas via ramp direkt från soppilen till container.

5.2.1 Uppgifter enligt 5 § NFS 2006:6

Namn	Orrnäs Återvinningscentral och omlastningsstation
Fastighetsbeteckning	Orrnäs 2:10
Verksamhetskod	90.40 C, 90.60 C
Typ av avfall som hanteras	Farligt avfall samt icke farligt avfall, se bilaga 1 till nulägesbeskrivningen- Avfallsmängder
Metoder för återvinning eller bortskaffande	Materialåtervinning, Energiåtervinning samt deponi
Kapacitet	Se "Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd"
Totalt mottagna mängder avfall	År 2015: Ca 2 400 ton, se bilaga 1 till nulägesbeskrivningen- Avfallsmängder
Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd	Anmälningsskyldig verksamhet enligt koderna: <ul style="list-style-type: none"> 90.40 C- Mellanlagring av annat avfall än farligt avfall, om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle är större än 10 ton.

	<ul style="list-style-type: none"> • 90.60 C- Mellanlagring av farligt avfall om mängden farligt avfall inte vid något tillfälle uppgår till <ul style="list-style-type: none"> a. mer än 5 ton oljeavfall, b. mer än 30 ton blybatterier, c. mer än 50 ton elektriska eller elektroniska produkter, d. mer än 30 ton impregnerat trä, eller e. mer än 1 ton annat farligt avfall
--	--

5.3 Andra anläggningar

Behandling av avfall sker till störst del utanför kommunens gränser. Det finns ett flertal anläggningar av vikt som används. För närvarande:

- Tekniska Verkens förbränningsanläggning i Gärstad, Linköping
- Stena Metalls anläggningar

6 Nedlagda deponier

6.1 Visjö deponi

Visjö deponi var i drift under åren 1968-2006. Totalt deponerades ca 30 000 ton avfall på platsen.

Visjö deponin är en deponi för icke farligt avfall och består till största delen av hushålls- och verksamhetsavfall, bygg- och rivningsavfall, däck, slam och annat organiskt material. Sedan 1984 deponerades inget hushållsavfall, brännbart grovavfall och utsorterat brännbart avfall.

Numera används området för kompostering av trädgårdsavfall. Komposten ska sedan användas vid sluttäckning av deponin.

En avslutningsplan för verksamheten har tagits fram och godkänts av länsstyrelsen 2004-03-11. Denna plan har omarbetats i samråd med länsstyrelsen och ett möte inför påbörjan av sluttäckning hölls i november 2015.

Sluttäckning av deponin har i nuläget inte påbörjats.

6.2 Övriga deponier

Under år 1984 inventerades deponier/avfallsupplag i Ödeshögs kommun.

6.2.1 Trehörnaupplaget

Trehörnaupplaget användes till deponering av hushållsavfall under 60- talet för cirka 100 hushåll. Deponeringsområdet är idag helt övertäckt, gräsbesått och inga ytterligare åtgärder bedömdes nödvändiga vid inventeringen.

6.2.2 Hästholmens avfallsupplag

Under 50 och 60- talet deponerades här hushållsavfall av cirka 400 hushåll. Deponin ligger i en brant sluttning mot Vättern. Deponeringsområdet är idag helt övertäckt, gräsbesått och inga ytterligare åtgärder bedömdes nödvändiga vid inventeringen.

6.2.3 Kulltorps avfallsupplag

Under 50- och 60-talet deponerades olika typer av avfall vid Kulltorp.

Bilaga 1 till Nulägesbeskrivningen - Avfallsmängder

Avfallstyp	Mängd	Kg per hushåll och vecka
Farligt avfall	(kg)	
Aerosoler	114	
Alkaliskt avfall, flytande	184	
Bekämpningsmedel, flytande	59	
Färg-, lack-, limburkar, Vattenbaserade	3 892	
Glykol	249	
Lösningsmedel, pumpbart > 20 MJ	103	
Lösningsmedel, Vattenhaltiga	63	
Oljefilter	507	
Småkemikalier	1 193	
Spillolja	6 038	
Syror	253	
Akkumulatorblyskrot (bilbatterier)	7300	
Totalt (kg):	19955	
Totalt (ton)	20	0,17
Elektronikavfall	(ton)	
Diverse elektronik	38,29	
Vitvaror	28,22	
Kylskåp och frysar	20,00 ¹⁶	
Batterier	1,30	
Ljuskällor	0,71	
Lysrör	0,44	
Tryckimpregnerat trä	23,98	
Totalt (ton)	113	0,94
Insamlat Kärlavfall	(ton)	
Brännbart Hushållsavfall	1 068,04	8,93
Insamlat på ÅVC Orrnäs	(ton)	
Grovavfall	398,04	
Deponi	77,46	
Träaska	5,18	

¹⁶ Beräknat på snittvikt, Elkretsen anger mängder i antal

18(19)

BILAGA 1- NULÄGESBESKRIVNING AV ÖDESHÖGS
AVFALLSHANTERING ÅR 2015/2016
2016-01-24

Aska	4,28	
Metallskrot	173,06	
Wellpapp	45,96	
Blandkabelskrot	1,398	
Gips	40,3	
Sten och betong	13	
Kompost	38,5	
Ris	51	
Träavfall	105	
Textil till återanvändning	i.u.	
Totalt (ton)	953	7,97
Slam från enskilda avlopp och fett från fettavskiljare	(m3)	
Slam från enskilda avlopp	Ca 4 000	
Fett från fettavskiljare	i.u.	
Förpackningar och Tidningar från ÅVS	(Ton)	
Glasförpackningar	91	
Pappersförpackningar	54	
Metallförpackningar	10	
Plastförpackningar	31	
Tidningar	128	
Totalt (ton):	314	2,63
Totalt alla fraktioner:	Ca 6 500	

BILAGA 2 TILL ÖDESHÖGS AVFALLSPLAN 2017-2021

2016-11-14

Uppföljning av tidigare avfallsplan 1992-2016

Under åren 1991-1992 arbetade en arbetsgrupp med framtagandet av Ödeshögs nu gällande avfallsplan. Detta var den första avfallsplanen i kommunen. Avfallsplanen antogs 8 maj 1992 och har diarienummer 91/KS0126.

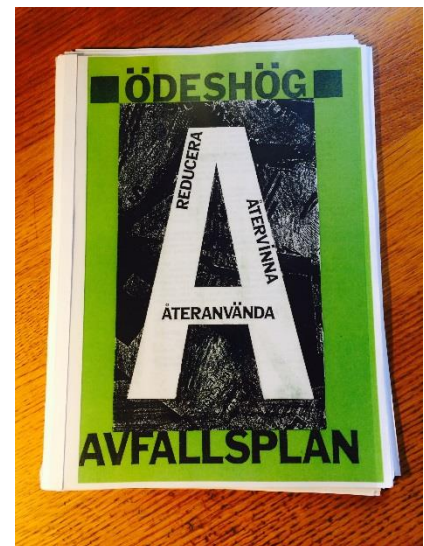
Avfallsplan 1992 är uppdelad i långsiktiga och övergripande mål samt kortsiktiga och konkreta mål för avfallshanteringen i Ödeshögs kommun. Nedan anges målen.

Långsiktiga, övergripande mål:

- Hindra att avfall uppstår
- Skydda miljön
- Skapa resurser för en "riktig avfallshandling"
- Skapa samhällsenliga kretslopp
- Skapa en god arbetsmiljö
- Skapa en god ekonomi
- Påverka industrin att använda rätta råvarorna

Kortsiktiga, konkreta mål:

- Bevara deponiplatsens användbarhet (Visjön)
- Öka återvinningen. Komposterbart material, källsortering och industriavfall.
- Minska industriavfallens deponirester
- Minska mängden avfallstransporter
- Förbättra organisationen kring miljöfarligt avfall
- Minska användningen av miljöfarliga ämnen

Figur 1- Framsida på Ödeshögs avfallsplan 1992

Avfallsplan 1992 beskriver olika tillgängliga metoder för bl.a. källsortering, dock angavs inga slutsatser eller antaganden för Ödeshögs kommun. Redan i *Avfallsplan 1992* angavs det att utsortering av komposterbart avfall ur hushållsavfallet bör ske.

Bedömning

Det är svårt att göra en heltäckande bedömning av Avfallsplan 1992, då målen inte är mätbara. Troligen har avfallsmängderna ökat i takt med den nationella ökningen av avfall.

Återvinningen av källsorterat avfall har dock troligen ökat sedan 1992 då "Bringsystemet" med Återvinningsstationer (ÅVS) byggdes upp i Sverige i mitten på 90- talet i samband med att

förordningarna om producentansvar för förpackningar (SFS 2006:1273, nu ersatt med SFS 2014:1073) infördes.

Deponin vid Visjön tar inte längre emot avfall och stängdes 2006. Deponin ska sluttäckas.

BILAGA 3 TILL ÖDESHÖGS AVFALLSPLAN 2017-2021

OMVÄRLDSBEVAKNING OCH LAGSTIFTNING

2016-11-18

**SWECO ENVIRONMENT AB
RISKHANTERING OCH AVFALL
GÖTEBORG**

EMMA HAMILTON

Denna bilaga utgör bilaga 3 till Ödeshögs avfallsplan 2017-2021 och beskriver den befintliga lagstiftningen, mål och andra förutsättningar som styr och påverkar den kommunala avfallshanteringen i Ödeshögs kommun. Målen som anges i avfallsplanen har tagits fram med hänsyn på innehållet i denna bilaga. Bilagan i sin helhet är framtaget av Emma Hamilton på Sweco Environment och är kvalitetsgranskat av Tove Juhl Andersen 2016-11-21.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Lagstiftning	1
2.1	EU direktiv och förordningar	1
2.1.1	EU:s direktiv om avfall	1
2.1.2	EU:s avfallshierarki	3
2.1.3	Andra EU-direktiv som berör avfall	1
2.1.4	EU-förordningar som berör avfall	2
2.2	Nationell lag och förordningar	2
2.2.1	Miljöbalken	2
2.2.2	Avfallsförordningen	4
2.2.3	Förordningar om producentansvar	4
2.2.4	Föreskrifter om innehållet i en kommunal avfallsplan	4
2.2.5	Annan nationell lagstiftning som påverkar avfallshanteringen	5
3	Nationella styrdokument	5
3.1	Nationell avfallsplan	5
3.2	Program för förebyggande av avfall	7
3.3	Strategiskt arbete för minskad nedskräpning	7
4	Miljömål	8
4.1	Etappmål	8
4.2	Regionalt åtgärdsprogram för miljömål	8
4.3	Lokala mål och inriktningar	8
5	Pågående förändringar och omvärldsbevakning	9
5.1.1	Nya föreskrifter om innehållet i en kommunal avfallsplan	9
5.1.2	Kommunalt insamlingsansvar	9
5.1.3	Översyn av EU-lagstiftning	10
5.1.4	Cirkulär Ekonomi	10

Bilagor

1 Inledning

Avfallshanteringen i Sverige styrs av lagstiftning, mål och strategier på olika nivåer. I denna bilaga redovisas ett urval av aktuell lagstiftning, mål, inriktningar och strategier som varit till grund vid framtagandet av Ödeshögs avfallsplan 2017-2021.

2 Lagstiftning

2.1 EU direktiv och förordningar

Ett EU direktiv talar om vad medlemsländerna ska uppnå, men det är upp till varje medlemsland att bestämma på vilket sätt man ska uppnå direktivens krav och på vilket sätt man ska anpassa den nationella lagstiftningen.

En EU förordning är, till skillnad mot ett EU direktiv, direkt bindande i alla medlemsländer och behöver därmed inte implementeras i den nationella lagstiftningen för att gälla.

2.1.1 EU:s direktiv om avfall

Övergripande gäller EU:s avfallsdirektiv (2008/98 EG), som implementerades i svensk lagstiftning 2011 genom förändringar i Miljöbalken och avfallsförordningen 2011:927. Direktivet omfattar att medlemsländerna ska bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och ökad avfallsmängd. Detta får genomslag genom att avfallsdirektivet omfattar avfallshierarkin som beskrivs närmare i avsnitt 2.1.2. EU-direktivet omfattar även "End of Waste kriterierna" som ska ligga till grund för framtagandet av förordningar på EU-nivå om när avfall upphör att vara ett avfall.

Avfallshierarkin som även kallas för avfallstrappan beskriver ordning för hur avfall ska hanteras och återfinns i EU:s direktiv om avfall (2008/98 EG). Avfallshierarkin finns sedan augusti 2016 även med i 10 § 15 kap Miljöbalken och beskrivs därför närmare i avsnitt 2.2.1.

Avfallsdirektivet anger även mål för att främja återanvändning och materialåtervinning av avfall för medlemsländerna:

- Förberedelse för återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning (exklusive energiåtervinning) av icke farligt bygg- och rivningsavfall ska öka till minst 70 viktprocent före år 2020.
- Till 2020 ska 50 procent av summan av papper, metall, plast och glas i avfall från hushåll och liknande avfall återanvändas eller återvinnas.

2.1.2 Andra EU-direktiv som berör avfall

Utöver avfallsdirektivet finns annan EU lagstiftning som påverkar avfallshanteringen. Nedan beskrivs dessa och hur de har implementeras i svensk lagstiftning.

- EU-direktivet 1999/31/EG om deponering av avfall beslutades om i april 1999 och återfinns i svensk lagstiftning genom förordning (2001:512) om deponering av avfall och Naturvårdsverkets föreskrifter (2004:10).om deponering

-
- EU-direktivet om förbränning (2000/76/EG) beslutades om i december 2002 och återfinns i nationell lagstiftning genom förordningen(2002:1060) om avfallsförbränning och Naturvårdsverkets föreskrifter (2002:28) om avfallsförbränning
 - EU-direktivet om förpackningar och förpackningsavfall (94/62/EG) bestämmer åtgärder för att begränsa mängden förpackningsavfall och främjar återanvändning, materialutnyttjande och andra former av återvinning av förpackningsavfall. Direktivet har implementeras i den nationella lagen genom förordningen om producentansvar för förpackningar (2006:1273).
 - WEEE-direktivet (2012/19/EU) om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektroniskt avfall. Den nationella lagstiftningen omfattar detta EU-direktiv genom producentansvar för elektroniska och elektriska produkter samt för batterier.

2.1.3 EU-förordningar som berör avfall

Det finns i dagsläget endast tre EU-förordningar som berör avfall. Dessa är:

- EU-förordningen om avfallsstatistik (EG 2150/2002)
- EU-förordningen om transport av avfall (EG 1013/2006)
- EU-förordningen om export för återvinning av visst avfall (EG 801/2007)

2.2 Nationell lag och förordningar

Det är framförallt Miljöbalken med tillhörande förordningar, bland annat avfallsförordningen och förordningarna om producentansvar, som styr den kommunala avfallshanteringen. Utöver detta kan även Naturvårdsverket utfärda föreskrifter som ska följas.

Då det även finns en aktiv kommunal deponi i Ödeshögs kommun berörs även kommunen av förordningen av deponering av avfall.

I avfallsförordningen finns det reglerat att alla kommuner i Sverige ska ta fram en kommunal avfallsplan som antas av kommunfullmäktige i respektive kommun. Innehållet i avfallsplanen regleras genom Naturvårdsverkets föreskrift NFS 2006:6.

2.2.1 Miljöbalken

Sedan 1999 finns miljölagstiftningen samlad i Miljöbalken (MB) (1998:808). Lagar som berör avfallshanteringen finns främst i kapitel 15, om avfall och producentansvar. I augusti 2016 ändrades MB Men även i Miljöbalkens kapitel 2,9, 26 och 27 finns det bestämmelser som både direkt och indirekt nämner avfallsområdet. I Miljöbalkens 15 kapitel kan man bland annat läsa om:

- Kravet på kommunal renhållningsordning omfattande avfallsplan och föreskrifter (15 kap. 41-44 §§ MB)
- Definitionen av ett avfall är "varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med" (15 kap. 1§ MB)
- Den som innehar ett avfall ska se till att det omhändertas på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. (15kap. 11 § MB)
- Med avfallsförebyggande åtgärder avses i detta kapitel åtgärder som vidtas innan ett ämne eller föremål har blivit avfall och som syftar till en minskning av mängden avfall, en minskning av mängden skadliga ämnen i material och

- produkter eller en minskning av de negativa effekter på människors hälsa och miljön som avfall ger upphov till. (15 kap. 2 § MB)
- Kommunen har ett ansvar för insamling och omhändertagande av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. (15 kap. 20 § MB)
 - Producenterna har en skyldighet att se till att avfallet som faller under producentansvaret samlas in, transporteras bort, återvinns, återanvänds eller bortskaffas. (bl.a. 15kap. 12-16 §§ MB)
 - Bestämmelser om dumpning av avfall och nedskräpning kan också återfinnas (15 kap 26 § MB)

I 2 kap. Miljöbalken anges de allmänna hänsynsreglerna, som ska tillämpas vid tillståndsprövning, tillsyn och egenkontroll. Där kan man bland annat läsa: Alla som bedriver en verksamhet ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. (2kap. 5§ MB)

Tillsynen enligt Miljöbalken utövas av kommunens miljö- och hälsoskydds nämnd eller av Länsstyrelsen. Naturvårdsverket är den centrala myndigheten när det gäller avfallsfrågor. Miljökonsekvensbeskrivningar, bestämmelser om samråd, utställning och beslut finns i 15 kap 12-15 §§ MB.

2.2.1.1 Avfallshierarkin

Avfallshierarkin eller avfallstrappan som den också kallas återfinns sedan augusti 2016 med i Miljöbalkens 10§ 15 kapitel. Avfallstrappan består av fem steg, se figur 1, där syftet är att styra avfallet upp till det översta steget – förebyggande av avfall. Nedan beskrivs de olika stegen:

1. Förebyggande av avfall innebär att mängden avfall minimeras genom att motverka att den uppstår. Detta omfattar att minimera konsumtion av produkter och tillverka mer hållbara produkter som går att använda länge och kan lagas vid behov.
2. Återanvändning är det andra steget i avfallstrappan och innebär att istället för att slänga något kan någon annan ha användning av det, exempelvis genom second-hand marknaden.
3. Om en produkt varken går att återanvända, reparera eller användas av en annan person, kan den istället materialåtervinnas. Genom materialåtervinning kan man skapa nya produkter av materialet och på så sätt minskar behovet av att använda jungfruliga material. Detta minskar belastningen av jordens resurser och sparar energi.

Figur 1 - Avfallshierarkin (Bildkälla: Avfall Sverige)

-
4. Om ett avfall inte kan materialåtervinnas ska det istället omvandlas till energi. Detta sker främst genom förbränning. Även rötning av matavfall tillverkar energi i form av biogas (dock tillverkas även biogödsel som innebär steg 3 på avfallstrappan).
5. Som ett sista alternativ ska deponering av avfallet ske. Detta ska endast ske när ingen av de andra fyra alternativen är möjliga.

2.2.2 Avfallsförordningen

Bestämmelser om avfallshantering återfinns i avfallsförordningen (2011:927) där många av Miljöbalkens regler preciseras närmare. Förordningen utgör reglerna för den kommunala renhållningsskyldigheten, kommunal renhållningsordning, allmänna bestämmelser om hantering av avfall samt hur man ska hantera tillstånd- och anmälningsskyldighet för transport och hantering av avfall samt uppgiftsskyldighet för den som ger upphov till eller transporterar annat avfall än hushållsavfall.

2.2.3 Förordningar om producentansvar

Producentansvar innebär att den som tillverkar en produkt är skyldig att samla in, transportera bort och återvinna det avfall som uppstår när produkten slängs. Syftet med producentansvaret är att sporra producenterna till att använda mer resurssnåla material som inte innehåller farliga ämnen. År 2016 finns följande förordningar om producentansvar:

- Förordning (2008:834) om producentansvar för batterier
- Förordning (1997:788) om producentansvar för bilar
- Förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck
- Förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning
- Förordning (2014:1073) om producentansvar för förpackningar
- Förordning (2014:1074) om producentansvar för returpapper
- Förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel
- Förordning (2007:193) om producentansvar för vissa radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor

Det finns även frivilligt producentansvar för kontorspapper och lantbruksplast, dock är detta ej reglerat i lagstiftning.

2.2.4 Föreskrifter om innehållet i en kommunal avfallsplan

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning (2006:6) framgår vad en avfallsplan ska innehålla.

En avfallsplan ska bl.a. innehålla:

- en beskrivning av rådande förhållanden
- mål och åtgärder för att minimera avfallets miljöpåverkan och mängd

-
- uppgifter om avfallsanläggningar som finns i kommunen
 - nedlagda deponier
 - uppföljning av tidigare avfallsplan
 - hur kommande uppföljning ska genomföras
 - hur samråd har genomförts
 - miljöbedömning av avfallsplanen
 - uppgifter om allt avfall i kommunen, inte bara det som kommunen ansvarar för, och underlag till länsstyrelsen.

2.2.5 Annan nationell lagstiftning som påverkar avfallshanteringen

Nedan listas annan lagstiftning som berör den kommunala avfallshanteringen:

- Plan- och bygglagen (PBL) (2010:900)- Berör avfallshanteringen genom att ställa krav på kommunala översiktsplaner om att ta hänsyn till nuvarande, framtida och nedlagda avfallsanläggningar. Avfallshantering anges också som ett allmänt intresse som ska tas hänsyn till vid all prövning enligt PBL. Vid rivning har PBL bestämmelser om att när en fastighet rivs ska en rivningsplan tas fram som redovisar hur avfallet ska tas om hand och hur man ska hantera farligt avfall.
- Lagen om offentlig upphandling (LOU) (2007:1091)- är en lag i Sverige som styr köp som görs av kommunen. LOU innebär för avfallshanteringen att den entreprenör som lägger lägst anbud på att samla in, transportera eller behandla avfallet vinner upphandlingen.
- Lagen om transport av farligt gods (2006:263)- Visst farligt avfall är också farligt gods och omfattas då av lag, utfärdade förordningar och föreskrifter av Myndigheten för samhällsskydd- och beredskap (MSB).
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)- Avfallsbranschen, framförallt i samband med sophämtning, har tidigare varit mycket skadedrabbad, bland annat med tunga lyft. Det var få sophämtare som kunde utföra sitt arbete ända fram till normal ålderspensionering. Idag är situationen bättre, men arbetsmiljölagen har fortfarande en naturlig och viktig del i utformningen och planeringen av avfallsarbetet. I arbetsmiljölagen finns regler om att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet.

3 Nationella styrdokument

3.1 Nationell avfallsplan

Alla EU:s medlemsländer ska enligt direktivet för avfall (2008/98/EG) ta fram nationella avfallsplaner. Sveriges nationella avfallsplan "Från avfallshantering till resurshushållning -

Sveriges avfallsplan 2012-2017¹ beslutades om 2012 och pekar ut fem prioriterade områden där det krävs extra stort behov av åtgärder med tillhörande mål:

- Avfall i bygg- och anläggningssektorn

”Senast år 2020 ska förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall vara minst 70 viktprocent. Den miljö- och hälsomässigt säkra användningen av avfall och material i anläggningsarbeten ska öka”
- Hushållens avfall
 - *”Återanvändningen av hushållens avfall ska öka, bland annat genom att det ska bli enklare för hushållen att lämna material och produkter till återanvändning eller till förberedelse för återanvändning.”*
 - *”Återanvändning av textilier och materialåtervinning av textilavfall ska öka.”*
 - *”Materialåtervinning av hushållens avfall ska öka och minst 90 procent av hushållen ska vara nöjda med insamlingen.”*
 - *”Insamlingen av elavfall till materialåtervinning ska öka, speciellt för smått elavfall.”*
 - *”Nedskräpningen ska minska i städer, i naturområden och längs kuster”*
- Resurshushållning i livsmedelskedjan
 - *”Matavfallet ska minska”*
 - *”Senast år 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, där minst 40 procent behandlas, så att även energi tas tillvara.”*
- Avfallsbehandling
 - *”Alla uttjänta fordon ska lämnas till auktoriserad bilskrotare och sanering och demontering av uttjänta fordon ska förbättras.”*
 - *”Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska. Alla kommuner och länsstyrelser ska ha identifierat, inventerat och riskklassat alla nedlagda deponier.”*
 - *”Anläggningar som förbränner avfall ska ha kontinuerlig provtagning av utsläpp av dioxiner och furaner.”*

¹ Sveriges avfallsplan 2012-2017.- Från avfallshantering till resurshushållning. Rapport 6502

-
- *"Allt avfall ska lagras och kontrolleras på ett sådant sätt att bränder i avfallslager inte uppstår"*

- Illegal export av avfall till andra länder

"Det ska inte förekomma några illegala transporter av avfall från Sverige"

Arbetet med att ta fram en ny avfallsplan som ska gälla 2018-2023 har påbörjats.

3.2 Program för förebyggande av avfall

Enligt avfallsdirektivet (2008/98/EG) ska alla medlemsländer i EU ha ett avfallsförebyggande program. Programmet ska innehålla mål och åtgärder för att minska avfallens miljöpåverkan och mängden avfall och farliga ämnen i material och produkter. Första programmet i Sverige togs fram under 2013² och nu har arbetet med nästa program påbörjats. Arbetet kommer att ingå i den nya nationella avfallsplanen 2018-2023.

Programmet innehåller 8 mål och 167 exempel på åtgärder som företag, myndigheter, branschorganisationer, kommuner och landsting kan göra, och har fokus på förebyggande av fyra avfallsströmmar som har stor miljöpåverkan:

- textilier
- mat
- elektronik
- bygg- och rivningsavfall

3.3 Strategiskt arbete för minskad nedskräpning

2013 presenterade Naturvårdsverket en rapport till följd av ett regeringsuppdrag med syfte att stötta kommunens strategiska arbete med att minska nedskräpningen³. Arbetet utfördes i samband med Håll Sverige Rent och med Hav- och vattenmyndigheten.

Rapporten har tagits fram med syfte att uppnå målsättningen med att minska nedskräpningen i Sveriges nationella avfallsplan 2012-2017.

Strategin anger följande vägledning:

- tydligt peka ut var ansvaret att driva nedskräpningsfrågan ligger
- samarbete för nedskräpningen över förvaltningsgränser
- politisk förankring i kommunen för det strategiska arbetet
- att medel för arbetet avsätts långsiktigt
- att mål och åtgärder sätts upp och att dessa följs upp kontinuerlig

² Tillsammans vinner vi på ett giftfritt och resurseffektivt samhälle. (Rapport 6654), 2013

³ Strategiskt arbete för minskad nedskräpning, vägledning för kommuner (rapport 6551), (2013)

4 Miljömål

Det svenska miljömålssystemet består av ett generationsmål, sexton miljö kvalitetsmål och tjugofyra etappmål.

Generationsmålet anger inriktningen för den samhällsomställning som behöver ske inom en generation.

Miljö kvalitetsmålen följs upp årligen och beskriver vad miljöarbetet ska leda till. Etappmålen anger steg på vägen för att nå generationsmålet och ett eller flera miljö kvalitetsmål.

Avfall är en del av miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö" men berör även direkt miljö målen "Begränsad klimatpåverkan" och Giffri miljö.

4.1 Etappmål

Det finns 24 etappmål varav två berör avfall:

- Ökad resurshushållning i livsmedelskedjan- Insatser ska vidtas så att senast år 2018 sorteras minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara.
- Ökad resurshushållning i byggsektorn- Insatser ska vidtas så att förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall är minst 70 viktprocent senast år 2020.

4.2 Regionalt åtgärdsprogram för miljö mål

Östergötland berörs av 15 miljö kvalitetsmål. Miljö målsarbetet ligger till grund för en stor del av miljöarbetet i länet⁴.

Följandemiljö kvalitetsmål berör avfall:

- Öka möjligheterna för fastighetsnära källsortering. Informera hushåll och företag om källsortering samt om vikten av att minska avfallsmängderna (mål nr 4 i regionala åtgärdsprogrammet).
- Etablera och marknadsföra mottagningsstationer för toalettavfall från fritidsbåtar i gästhamnar. Även marknadsföra sopstationer och mottagningsstationer för miljöfarligt avfall (mål nr 8 i regionala åtgärdsprogrammet).

4.3 Lokala mål och inriktningar

I dagsläget är framtagandet av lokala miljö mål, strategier och miljö policy i Ödeshögs kommun under framtagande och förväntas vara framtagna under 2017.

⁴ Nu är det dags! - 50 åtgärder för Miljö målen i Östergötland. Länsstyrelsen Östergötland. 2014

5 Pågående förändringar och omvärldsbevakning

Vid framtagandet av Ödeshög kommuns avfallsplan har de förändringar som nämns under kapitel 5 beaktats. Exempelvis har avfallsplanens upplägg och fokus anpassats till de nya föreskrifterna om innehållet i en kommunal avfallsplan. Kommunalt insamlingsansvar har diskuterats inom arbetsgruppen, där åtgärder har föreslagits utifrån att detta kan bli aktuellt under planperioden.

5.1 Nya föreskrifter om innehållet i en kommunal avfallsplan

Naturvårdsverket har tagit fram förslag på nya föreskrifter och vägledning som ska ersätta NFS 2006:6 om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning.⁵

Föreskrifterna och vägledningen beräknas bli antagen i slutet av 2016 och kommer troligen innebära följande:

- större fokus på åtgärder för förebyggande av avfall
- åtgärder och mål ska utgå från den nationella avfallsplanen och nationella programmet för förebyggande av avfall
- avfallsplanen ska innehålla åtgärder för minskad nedskräpning
- avfallsplanen ska ha en tydligare koppling till andra planer i kommunen, särskilt översiktsplanen
- för övrigt avfall (ej hushållsavfall) ska avfallsplanen innehålla åtgärder i den utsträckning kommunen har verktyg för att kunna påverka avfallet i kommunens olika roller
- sammanställning till Länsstyrelsen ska fokusera på mål och åtgärder
- mindre krav på uppgifter om anläggningar

5.2 Kommunalt insamlingsansvar

I juni 2011 beslutade regeringen att en utredare skulle granska avfallsområdet. Utredningen skulle särskilt behandla hur ansvaret för insamling och omhändertagande av hushållens avfall skulle kunna utformas och omfattade även verksamheternas avfall till viss del. Målbilden var att avfallshanteringen skulle vara miljömässig och resurseffektiv. Arbetet ledde till ändring i lagstiftningen under 2014 i form av nya förordningar gällande producentansvar (se avsnitt 2.2.23) av för förpackningar och tidningar, tillståndsplikt för insamlingssystem och förhållandet mellan kommunens möjlighet att ordna insamlingssystem för förpackningar och tidningar samt producenterna.

2014 tillträdde dock en ny regering som i sin regeringsförklaring sade att insamlingsansvaret för allt hushållsavfall, inklusive förpackningar och tidningar skulle bli kommunernas ansvar.

⁵ Naturvårdsverket- Uppföljning och revidering av föreskrifter reglerna om kommunal avfallsplanering (2016)

I maj 2015 tillsattes en ny utredning för att ta fram förslag på hur den kommunala insamlingen av förpackningar och tidningar skulle praktiskt kunna gå till. I samband med utredningen sköts tillståndet för insamling av förpackningsavfall och returpapper, som skulle träda i kraft 2017 enligt de nya förordningarna, fram till och med april 2019.

I mars 2016 lämnades utredningen över till Miljödepartementet.

5.3 Översyn av EU-lagstiftning

Just nu sker en översyn av avfallslagstiftningen.⁶ EU- kommissionens förslag omfattar åtgärder inom cirkulär ekonomi samt förslag till revidering av avfallsdirektiv.

Kortfattat omfattar översynen:

- Definitioner- Avfallsdefinitionerna ska vara lika mellan EU:s medlemsstater och omfattar: hushållsavfall, kommersiellt och industriellt avfall, aktör för förberedelse av återanvändning, biologisk återvinning, sortering, skräp, nedskräpning, matavfall och sanering. Definitionerna ska styras av "avfallets natur och sammansättning" och inte dess kvantitet.
- Avfallsförebyggande- Ett antal mål har satts upp gällande avfallsförebyggande. Bland annat omfattas att minimera mängden matavfall, marint avfall, reducera farliga egenskaper i produkter och förpackningsmaterial, motivera engångsartiklar, uppmuntra pantsystem, stöd till reparation av produkter m.m.
- Insamling av avfall- Obligatorisk separat insamling av papper, metall, plast, glas, trä, textil och bioavfall.
- Återanvändning och återvinning- Nya reparations- och återvinningsmål till 2030.
- Ökat producentansvar- krav på transparens och ekonomiskt ansvar.
- Deponering- Nya mål för maximal mängd deponerad avfall till år 2025 och 2030.

5.4 Cirkulär Ekonomi

Under våren 2016 tillsatte regeringen en utredning om hur handel med begagnade, samt reparationer och uppgradering av olika produkter kan öka. Målet är att nå en mer resurseffektiv ekonomi och att minska miljöpåverkan. Syftet med utredningen är att se över vilka hinder det finns i lagstiftningen och vilka styrmedel som kan tillämpas. Uppdraget ska redovisas i början på 2017.

⁶ Avfall Sverige- Aktuella EU-frågor,2016

BILAGA 4 TILL ÖDESHÖGS AVFALLSPLAN 2017-2021

2016-11-18

Behovsbedömning av avfallsplan 2017-2021

Bakgrund

Denna bedömning utgör en bilaga till Ödeshögs avfallsplan 2017-2021 och beskriver behovet av upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av avfallsplanen.

Lagstiftning

När en plan upprättas, där genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan, ska en miljöbedömning genomföras enligt Miljöbalken 6 kap. 11§ samt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:6). Miljöbedömningens syfte är att integrera miljöaspekter i planen för att främja en hållbar utveckling. I miljöbedömningen ska man beskriva och bedöma den miljöpåverkan som planens genomförande kan medföra.

I 4 § Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar framgår att en avfallsplan alltid antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet av planen kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd eller om den anger förutsättningarna för kommande tillstånd. Om planen inte bedöms ange förutsättningar för kommande tillstånd för verksamheter, ska bedömning av betydande miljöpåverkan göras med stöd av kriterierna i bilaga 4 i förordningen.

Arbetet med framtagandet av avfallsplanen

Ödeshögsbostäder och Ödeshögs kommun har under året 2016 arbetat med framtagandet av en ny avfallsplan för kommunen som ska gälla mellan 2017-2021.

En remissversion av avfallsplanen ska ställas ut och skickas på samråd under januari 2017. Planen ska presenteras för kommunfullmäktige för beslut under våren 2017.

Den 1 juli 2016 fördes ett telefonsamtal mellan projektledare Emma Hamilton på Sweco med Carina Gummesson på Miljöskydds enheten på Länsstyrelsen Östergötland.

Vid samtalet diskuterades om det var aktuellt att genomföra en miljökonsekvensbeskrivning av avfallsplanen. Detta beslutades dock inte under samtalet.

Befintliga förhållanden

För avfallsplanering i Ödeshögs kommun gäller *Avfallsplan 1992* som antogs 8 maj 1992 av kommunfullmäktige och har diarienummer 91/KS0126.

Behovsbedömning av Ödeshögs avfallsplan 2017-2021

Sweco gör bedömningen att genomförandet av avfallsplan 2017-2021 inte kräver att en MKB upprättas.

Avfallsplanen kommer inte att medföra någon betydande negativ miljöpåverkan jämfört med dagens avfallshantering.

Avfallsplanen kommer inte innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd eller anger förutsättningar för kommande tillstånd enligt 4 § Förordning (1998:905)

Motivering

Fyra övergripande målområden har formulerats för den framtida avfallshanteringen i Ödeshögs kommun:

1. Förebyggande av avfall
2. Avfallets hälso- och miljöpåverkan
3. Resurshushållning
4. Service och kunskap

Till målen har ett antal delmål tagits fram och kopplats till en handlingsplan med syfte att styra avfallshanteringen för att bidra till ett hållbart och resurseffektivt samhälle.

Den största förändringen mot dagens avfallsverksamhet är att matavfallsinsamling via optisk sortering ska införas under planperiodens första år, 2017. Matavfallet kommer att behandlas genom rötning och innebär att biogas och biogödsel kommer att produceras. Idag finns redan ett avtal med Tekniska verken om optisk sortering inklusive rötning av matavfall samt energiåtervinning av brännbart restavfall.

I övrigt innebär handlingsplanen huvudsakligen att informationsinsatser ska genomföras för att påverka invånarna i kommunen att sortera ut matavfall, förpackningar och tidningar samt att inte lägga farligt avfall i kärlavfallet.

Emma Hamilton
Riskhantering och Avfall, Göteborg
Sweco Environment AB

BILAGA 5 TILL ÖDESHÖGS AVFALLSPLAN 2017-2021

2016-11-18

Sammanställning till Länsstyrelsen

Enligt bilaga till Naturvårdsverkets föreskrift om innehållet i en kommunal avfallsplan (NFS 2006:6) ska vissa uppgifter sammanställas och redovisas till Länsstyrelsen.

1. Administrativa uppgifter

Kommun	Ödeshögs kommun
År	2016 (statistik från 2015)
Datum när planen antogs	xx-xx 2017
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen

2. Kommunens befolkning och struktur

Det finns cirka 2 300 hushåll i kommunen, exklusive fritidsbostäder, varav 78 % småhus. Det finns cirka 500 lägenheter i flerbostadshus, där det kommunala fastighetsbolaget Ödeshögsbostäder AB är störst i kommunen med 278 lägenheter. Antal hushåll fördelat på boendeform framgår av tabell 2.

Befolkning totalt	5 240
Datum	2016-03-31
Antal hushåll (2015)	
Hushåll i småhus	1 797
Hushåll i lägenhet, bostadsrätt	21
Hushåll i lägenhet, hyresrätt	388
Fritidshus	Ca 400
Specialbostäder ¹	119

¹ Specialbostäder avser boende för äldre och funktionshindrade

3. Avfall som kommunen ansvarar för

Totalt insamlad mängd avfall (inklusive farligt avfall):	6 448 ton
Insamlad mängd matavfall till biologisk behandling:	0 ton
Insamlad mängd farligt avfall:	44 ton (exkl. elektronikavfall)

4. Avfall som omfattas av producentansvar

Förpackningar	186 ton
Returpapper	128 ton
Elektronikavfall (inkl. batterier och ljuskällor)	69 ton
Däck	i.u.
Läkemedel	i.u.
Bilar	i.u.
Vissa radioaktiva produkter och herrelösa källor	i.u.

5. Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

- Orrnäs ÅVC och omlastningsstation
- Orrnäs Reningsverk

6. Lokala mål som utgår från de nationella miljökvalitetsmålen samt samhällets mål och krav samt avfallsplanens mål

Övergripande målområden och mätbara mål för avfallshanteringen i Ödeshögs kommun som omfattar lokala mål för avfall som kommunen ansvarar för och lokala mål för avfall som kommunen inte ansvarar för:

Målområde 1: Förebyggande av avfall

- 1.1 Den årliga mängden hushållsavfall, exklusive flytande avfall² per invånare ska vara mindre år 2021 jämfört med mängden år 2015

Målområde 2: Avfallens hälso- och miljöpåverkan

- 2.1 Senast år 2021 ska det inte finnas något farligt avfall (inklusive elektronikavfall) hushållsavfallet.
- 2.2 Minst 10 nya papperskorgar ska placeras ut i Ödeshögs tätort senast år 2021.

Målområde 3: Resurshushållning

- 3.1 Senast år 2019 ska minst 50 % av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 % procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara. År 2021 ska siffrorna vara 65 % respektive 55 %.
- 3.2 Renhetsgraden för utsorterat matavfall ska vara minst 98 % senast år 2018.
- 3.3 Mängden förpackningar och tidningar i soppåsen ska år 2021 vara högst 1,2 kg/hushåll och vecka för hushåll som inte har tillgång till FNI samt 0,4 kg för hushåll som har FNI år 2021.

Målområde 4: Service och kunskap

- 4.1 Minst 90 % av abonnenterna ska uppge att de är nöjda med avfallshanteringen senast år 2021.
- 4.2 Minst 75 % av grunduppgifterna i Avfall Sveriges statistikverktyg Avfall Web ska vara ifyllda för åren 2015-2021.

² Slam och fettavskiljarlam

BILAGA 6 TILL ÖDESHÖGS AVFALLSPLAN 2017-2021

2017-01-24

Samrådsredogörelse vid framtagning av Ödeshögs avfallsplan 2017-2021 samt avfallsföreskrifter

Ödeshögs renhållningsordning, som består av en avfallsplan samt avfallsföreskrifter ställdes ut på remiss från och med den 12 december 2016 - 9 januari 2017. Dokumenten fanns tillgänglig på kommunens bibliotek samt hos Ödeshögsbostäder AB.

Digitalt publicerades även remissversionen av avfallsplanen och avfallsföreskrifterna på Ödeshögs kommuns hemsida.

Renhållningsordningen skickades i digital format till Länsstyrelsen i Östergötlands län, politiska nämnder, politiska partier samt andra berörda intressenter såsom FTIAB, Naturskyddsföreningen, PRO Ödeshög, SPF, Ödeshögs företagarförening, Tekniska Verken samt GDL och Staafs Åkeri som utför avfallsuppdrag på uppdrag av Ödeshögsbostäder.

Inkomna yttranden under samrådstiden

Under samrådstiden inkom fem yttranden. Yttrande från Länsstyrelsen har behandlats separat i Bilaga 6. Yttranden från Miljö- och byggnämnden (bilaga 1) och Socialdemokraterna (bilaga 2) har kommenterats. FTIAB (bilaga 4) och Staafs Åkeri (bilaga 5) meddelade i sitt yttrande att de inte har några synpunkter.

Synpunkt	Har beaktats på följande sätt
Yttrande från Miljö- och byggnadsnämnden angående Ödeshögs avfallsplan 2017-2021	
I inledningen under rubriken sammanfattning, sista stycket, "Kommunen har som ambition att erbjuda..." ändras till "Kommunen ska erbjuda..."	Synpunkten har beaktats och reviderats enligt synpunkt.
<p>2.5.2 Åtgärder, "Tillåta enbart genomskinliga plastpåsar på Orrnäs ÅVS" lämnar en del frågetecken som behöver förtydligas i planen. Vad händer om man kommer till ÅVC med brännbart i andra säckar?</p> <p>Hur får invånarna tag på rätt säckar, bör tillhandahållas av</p> <p>kommunen åtminstone i början. Om det är de grå säckarna som visades på invigningen kan nyttan med dessa starkt ifrågasättas då de inte är genomskinliga så att personalen ändå inte direkt kan avgöra vad som finns i säcken.</p>	<p>Synpunkten består delvis av en frågeställning och svar ges i detta beaktande, ingen revidering kommer att ske.</p> <p>I avfallsplanen ska inriktningen, mål och handlingsplan anges, därför beskrivs inte det exakta tillvägagångssättet för distribution av säckar m.m.</p> <p>Om besökare på ÅVC har brännbart i andra säckar kommer de uppmanas till att tömma och sortera avfallet i rätt fraktioner. Bifogat denna redogörelse, bilaga 3 finns en bild på de säckarna som avses användas som påvisar genomskinligheten.</p>
2.6.1 Mätbara mål, "Minst 90 % av" ändras till "Minst 95 % av..."	<p>Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske.</p> <p>90 % anses vara ett rimligt mål utifrån de förutsättningar som Ödeshögs kommun har och är en vanlig förekommande ambitionsnivå hos andra kommuner nationellt.</p>

	Enligt Avfall Web (branschorganisationen Avfall Sveriges internetbaserade verktyg för uppföljning och benchmarking av kommunernas avfallshantering) anger generellt 80-90% av abonnenterna i landets kommuner att de är nöjda med avfallshanteringen.
2.6.2 Åtgärder, "Uppdatera hemsidan med återkoppling till hushållen" ambitionen borde rimligen kunna vara mer än en uppdatering per år.	Synpunkten har beaktats och reviderats enligt synpunkt, i avfallsplanen har "årligen" uppdaterats till "löpande".
I nulägesbeskrivningen, 5.2 Orrnäs ÅVC och omlastningsstation, beskrivs öppettiderna för ÅVC. Öppettiderna bör ändras så att det är öppet minst två kvällar och lördag, eventuellt även söndagar. En idé kan vara att undersöka vilka öppettider som invånarna önskar i samband med att man gör undersökningar om hur nöjd man är med avfallshanteringen.	Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske. Öppettiderna regleras inte i avfallsplanen.
Yttrande från Miljö- och byggnadsnämnden angående Ödeshögs avfallsföreskrifter	
Övrigt – kostnad för insamling av skrotbilar. Det bör finnas en summa avsatt för detta i budgeten för avfallshanteringen.	Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske. Skrotbilar omfattas inte av den kommunala renhållningsskyldigheten och således ska inte avfallstaxan bekosta detta.

<p>Hämtnings och transportvägar, 15 § "Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halk-fri." Detta kan man bara begära av fastighetsägaren om det meddelas i god tid vilken dag hämtning sker.</p>	<p>Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske. Hämtningsdag regleras inte i renhållningsföreskrifterna. Insamlingen av avfall sker på fasta hämtningsdagar som meddelas abonnenten.</p>
<p>Insamling av kärlavfall, Hämtning av kärlavfall, 22 § "Behållare ska vara fri från snö och is vid hämtningstillfället." Lägg till "i möjligaste mån". Om det exempelvis snöar den dagen det är sophämtning kan man inte begära att någon ska stanna hemma för att hålla kärlet snöfritt.</p>	<p>Synpunkten har beaktats och reviderats enligt synpunkt, "i möjligaste mån" har adderats till 22 §.</p>
<p>Tömning av små avloppsanläggningar och fettavskiljare, Anläggande, 29 § "Lock eller manlucka får väga höst 15 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger." Detta kan man eventuellt kräva på nya anläggningar. När det gäller befintliga brunnar är det bättre och mer resurseffektivt att chauffören har tillgång till erforderliga lyfthjälpmedel.</p>	<p>Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske. 29 § avser anläggande av nya anläggningar.</p>
<p>Tömning av små avloppsanläggningar och fettavskiljare, Tömning av avfall från anläggningar, 34 § "avstånd mellan</p>	<p>Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske. 25 meter blir automatiskt "godkänt" vid särskilda skäl enligt 34 §. Enligt reglering i taxa och via avtal med slamtömningsentreprenör är avstånd längre</p>

4 (6)

BILAGA 6 TILL ÖDESHÖGS
AVFALLSPLAN 2017-2021
2017-01-

memo04.docx

<p>uppställningsplats för slambil och slambrunn får vid hämtning inte överstiga 10 meter om inte särskilda skäl föreligger." Avstånd bör ändras till 25 meter alternativt att det är önskvärt med max 10 meter men att 25 meter är godkänt.</p>	<p>än 10 meter möjligt, dock till ett högre pris än ordinarie tömning där 10 meter ingår.</p>
<p>Bilaga 1 - Sorteringsanvisningar, Gips för innerväggar nämns men vad gäller för utegips? Asbest bör tas emot på något sätt. Däck på fälg bör också vara möjligt att lämna på ÅVC.</p>	<p>Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske.</p> <p>"Innerväggar" är ett exempel på vad gips kan vara. Utegips omfattas också av gips även när det inte är omnämnd som exempel.</p> <p>Att ta emot asbest som är farligt avfall skulle innebära att Ödeshögsbostäder skulle behöva söka miljötillstånd för verksamheten.</p> <p>Däck tas inte emot på Orrnäs ÅVC. Det finns två verkstäder i Ödeshögs tätort där däck kan lämnas, då bilverkstäder ska ta emot däcken utan kostnad.</p>
<p>Yttrande från Socialdemokraterna i Ödeshög angående Ödeshögs avfallsplan 2017-2021</p>	
<p>Sid. 14 "placera ut 10st papperskorgar" ändras till "placera ut minst 10st nya papperskorgar"</p>	<p>Synpunkten har beaktats och reviderats enligt synpunkt.</p>
<p>Sid.14 "projekt Bilskrot" ändras till "Projekt skrotbilar i kommunen"</p>	<p>Synpunkten har beaktats och reviderats enligt synpunkt.</p>
<p>Det bör bli möjligt att lämna lösa bildäck på ÅVC (alt. däck på fälg om de kan demonteras av personal, utrustning krävs för detta)</p>	<p>Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske.</p> <p>Däck tas inte emot på Orrnäs ÅVC. Det finns två verkstäder i Ödeshögs tätort där däck kan lämnas, då bilverkstäder ska ta emot däcken utan kostnad.</p>
<p>Det bör bli möjligt att lämna glödlampor på de mindre ÅVS stationerna.</p>	<p>Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske.</p>

	I avsnitt 2.4.2, åtgärder kopplade till målområde 2, avfallets hälso- och miljöpåverkan anges åtgärd att utreda nytt system för insamling av farligt avfall år 2019 om mål ej uppnås.
--	---

- Bilaga 1: Yttrande från Miljö och byggnämnden
- Bilaga 2: Yttrande från Socialdemokraterna
- Bilaga 3: Bild på genomskinlig sopsäck
- Bilaga 4: Yttrande från FTIAB
- Bilaga 5: Yttrande från Staafs Åkeri
- Bilaga 6: Yttrande från Länsstyrelsen

Remiss - Renhållningsordning för Ödeshögs kommun

Miljö- och byggnämndens beslut

Följande synpunkter lämnas:

Avfallsplanen

- I inledningen under rubriken sammanfattning, sista stycket, ”Kommunen har som ambition att erbjuda...” ändras till ”Kommunen ska erbjuda...”
- 2.5.2 Åtgärder, ”Tillåta enbart genomskinliga plastpåsar på Orrnäs ÅVS” lämnar en del frågetecken som behöver förtydligas i planen. Vad händer om man kommer till ÅVC med brännbart i andra säckar? Hur får invånarna tag på rätt säckar, bör tillhandahållas av kommunen åtminstone i början. Om det är de grå säckarna som visades på invigningen kan nyttan med dessa starkt ifrågasättas då de inte är genomskinliga så att personalen ändå inte direkt kan avgöra vad som finns i säcken.
- 2.6.1 Mätbara mål, ”Minst 90 % av” ändras till ”Minst 95 % av...”
- 2.6.2 Åtgärder, ”Uppdatera hemsidan med återkoppling till hushållen” ambitionen borde rimligen kunna vara mer än en uppdatering per år.
- I nulägesbeskrivningen, 5.2 Orrnäs ÅVC och omlastningsstation, beskrivs öppettiderna för ÅVC. Öppettiderna bör ändras så att det är öppet minst två kvällar och lördag, eventuellt även söndagar. En idé kan vara att undersöka vilka öppettider som invånarna önskar i samband med att man gör undersökningar om hur nöjd man är med avfallshanteringen.

Miljö- och byggnämnden**Avfallsföreskrifterna**

- Hämtnings och transportvägar, 15 § ”Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halk-fri.” Detta kan man bara begära av fastighetsägaren om det meddelas i god tid vilken dag hämtning sker.
- Insamling av kärlavfall, Hämtning av kärlavfall, 22 § ”Behållare ska vara fri från snö och is vid hämtningstillfället.” Läggtill ”i möjligaste mån”. Om det exempelvis snöar den dagen det är sophämtning kan man inte begära att någon ska stanna hemma för att hålla kärlet snöfritt.
- Tömning av små avloppsanläggningar och fettavskiljare, Anläggande, 29 § ”Lock eller manlucka får väga högst 15 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger.” Detta kan man eventuellt kräva på nya anläggningar. När det gäller befintliga brunnar är det bättre och mer resurseffektivt att chauffören har tillgång till erforderliga lyfthjälpmedel.
- Tömning av små avloppsanläggningar och fettavskiljare, Tömning av avfall från anläggningar, 34 § ”avstånd mellan uppställningsplats för slambil och slambrunn får vid hämtning inte överstiga 10 meter om inte särskilda skäl föreligger.” Avstånd bör ändras till 25 meter alternativt att det är önskvärt med max 10 meter men att 25 meter är godkänt.
- Bilaga 1 - Sorteringsanvisningar, Gips för innerväggar nämns men vad gäller för utegips? Asbest bör tas emot på något sätt. Däck på fälg bör också vara möjligt att lämna på ÅVC.
- Övrigt – kostnad för insamling av skrotbilar. Det bör finnas en summa avsatt för detta i budgeten för avfallshanteringen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat att ställa ut renhållningsordning, avfallsplan samt lokala avfallsföreskrifter på remiss under tiden 12 december 2016 - 9 januari 2017.

Enligt bestämmelser i miljöbalkens 15 kapitel ska varje kommun ha en renhållningsordning som ska innehålla en avfallsplan samt lokala föreskrifter för avfallshantering i kommunen. Avfallsplanen ska ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov.

Miljö- och byggnämnden

Gällande avfallsplan för Ödeshögs kommun antogs 1992. Gällande lokala avfallsföreskrifter antogs 2006. Dessa är i behov av revidering, dels för att det i renhållningsordningen ska finnas stöd för införande av matavfallsinsamling med grön påse och dels för att avfallsplanen ännu inte reviderats enligt gällande lagstiftning.

Under 2016 har en arbetsgrupp bestående av politiker, tjänstemän och avfallskonsult tagit fram ett förslag på ny renhållningsordning för Ödeshögs kommun. Förslaget är anpassat för införande av matavfallsinsamling med grön påse och är uppbyggt enligt de mallar som finns för avfallsföreskrifter och avfallsplan.

Avfallsplanens mål och åtgärder har tagits fram med hänsyn till gällande lagstiftning, nationella strykdokument samt nationella, regionala och lokala miljömål.

Beslutsunderlag

Ödeshögs kommuns avfallsplan 2017-2021

Renhållningsordningens avfallsföreskrifter

KSAU § 192, 2016-12-05

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Arbetsgruppen

Från: Mari Bäckström
Skickat: den 9 januari 2017 07:35
Till: Ödeshögs arbetarekommun
Kopia: Ödeshög Kommunen; Emil Wissman
Ämne: SV: Remissvar avfallsplan

Hej,

Jag skickar vidare ert remissvar till KS för registrering och till Emil i arbetsgruppen, så hamnar det rätt!

Hälsningar
Mari Bäckström

Från: Ödeshögs arbetarekommun [<mailto:socialdemokraterna@odeshogmail.se>]
Skickat: den 8 januari 2017 19:54
Till: Mari Bäckström <mari.backstrom@odeshog.se>
Ämne: Remissvar avfallsplan

Hej Mari !

Vet ej om detta remissvar redan skickats in till dig, Peter Frejhagen fick uppdraget men är fortfarande kvar på Kanarieöarna...
(hoppas det är du som ska ta emot svaren annars får du skicka vidare)

Här kommer socialdemokraternas förslag till remissvar på avfallsplanen:

Sid.14 "placera ut 10st papperskorgar" ändras till "placera ut minst 10st nya papperskorgar"

Sid.14 "projekt Bilskrot" ändras till "Projekt skrotbilar i kommunen"

Det bör bli möjligt att lämna lösa bildäck på ÅVC (alt. däck på fälg om de kan demonteras av personal, utrustning krävs för detta)

Det bör bli möjligt att lämna glödlampor på de mindre ÅVS stationerna.

Ha de Gott !

Anders Karlsson
Ordförande
Ödeshögs arbetarekommun

BILAGA 3 TILL SAMRÅDSREDOGÖRELSE

2017-01-19

Bilaga 3: Bild på genomskinlig sopsäck

Från: Magnus Sandström <Magnus.Sandstrom@ftiab.se>
Skickat: den 2 januari 2017 09:03
Till: Clara Ericson
Ämne: SV: Ny renhållningsordning för Ödeshögs kommun - utställningshandlingar

Tack.

Inga synpunkter.

Är bra att man vill förbättra insamlingsystemet med att bli "kommunen planerar för återvinningsstationer" och man har mål att minska förpackningar och tidningar i restavfallet. Spännande att se hur det ska göras i praktiken, då vi har haft förslag på tre nya platser för ÅVS inne i Ödeshög, som alla blivit "avslag" på.

Med vänlig hälsning Magnus

Magnus Sandström

Regionchef, Planera-avdelningen

FTI, Förpacknings- och Tidningsinsamlingen

TEL: +46 (0)8-566 144 73

E-POST: magnus.sandstrom@ftiab.se

INTERNET: www.ftiab.se

POSTADRESS: Box 17033, 104 62 Stockholm

BESÖKSADRESS: Magnus Ladulåsgatan 63A, 5tr, 118 27 Stockholm

Från: Clara Ericson [mailto:clara.ericson@odeshog.se]

Skickat: den 30 december 2016 11:07

Till: Magnus Sandström <Magnus.Sandstrom@ftiab.se>

Ämne: Ny renhållningsordning för Ödeshögs kommun - utställningshandlingar

Hej!

Ödeshögs kommun har just nu ett förslag till ny renhållningsordning ute på remiss. Handlingarna har funnits ute sedan mitten av december men på grund av sjukdom och jul har handlingarna inte mailats till

er förrän nu. Sista svarsdag är egentligen den 9 januari, men om ni behöver mer tid så får ni såklart det

eftersom ni fått handlingarna sent. Hör av er till mig om ni behöver längre tid för att svara.

Synpunkter mailas till kommun@odeshog.se, skriv "Renhållningsordning" i ämnesraden.

Hälsningar

Clara Ericson

Driftansvarig VA/renhållning

070-200 85 50, direkt

E-post: clara.ericson@odeshog.se

Webb: www.odeshogsbostader.se

Från: transport@staafsakeri.se
Skickat: den 9 januari 2017 06:57
Till: Clara Ericson
Ämne: Re: Renhållningsordning Ödeshögs kommun

Hej,

vi har inga synpunkter.

MVH

Nicklas Jonasson

Anläggningschef

2017-01-02 13:45 skrev Clara Ericson:

> Hej!

>

> Bifogar renhållningsordningen (avfallsföreskrifter + avfallsplan) och

> ett dokument som kort beskriver vad en renhållningsordning är och hur

> synpunkter lämnas in.

>

> Är ju många sidor, men för er del så känns det som att avfallsplanens

> huvuddokument samt föreskrifterna är det som är mest intressant.

>

> Eftersom ni får informationen sent så kan ni som sagt få längre tid på

> er att komma in med synpunkter, men hör då av dig till mig så vi vet.

>

> Ha det gott!

>

> Hälsningar

>

> Clara Ericson

>

> Driftansvarig VA/renhållning

>

> 070-200 85 50, direkt

>

> E-post: clara.ericson@odeshog.se

>

> Webb: www.odeshogsbostader.se [1]

>

> _____

>

>

>

> Links:

> -----

> [1] <http://www.odeshogsbostader.se/> _____

Ödeshögs kommuns avfallsplan 2017-2021

Ödeshögs kommun har skickat rubricerad plan för yttrande till Länsstyrelsen.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsens granskning av avfallsplanen utifrån Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (2006:6) om innehållet i en kommunal avfallsplan och Länsstyrelsens sammanställning har lett fram till följande synpunkter:

Mål åtgärder och uppföljning

Enligt 10 § ska planen beskriva hur uppsatta mål kommer att följas upp. Den aktuella planen anger inte på vilket sätt kommunens angivna mål kommer att följas upp.

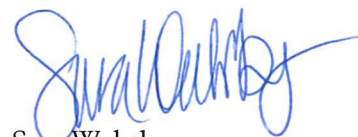
Anläggningar för återvinning och bortskaflande

Enligt 5 § Naturvårdsverkets föreskrifter ska planen innehålla uppgifter om anläggningar för återvinning och bortskaflande av avfall som finns i kommunen. Två anläggningar finns beskrivna i den aktuella planen, nedanstående uppgifter om anläggningarna ska redovisas:

1. Var i kommunen anläggningen är belägen
2. Sifferkod
3. Typ/typer av avfall som hanteras
4. Metoder för återvinning eller bortskaflande
5. Kapacitet
6. Totalt mottagna mängder avfall
7. Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd.

Länsstyrelsen anser att planen behöver kompletteras med de uppgifter som saknas.

Sofie Palmquist
Byrådirektör

Sara Wahrby
Byrådirektör

2017-01-24

Svar på yttrande gällande Ödeshögs kommuns avfallsplan 2017-2021

Länsstyrelsen i Östergötland har granskat avfallsplanen och inkommit med synpunkter enligt yttrande 566-77-17. Dessa synpunkter behandlades muntligt över telefon 2017-01-24 mellan Sara Wahrby på Länsstyrelsen (LST) och Emma Hamilton på Sweco AB.

Under samtalet diskuterades även den behovsbedömningen (bilaga 4 till avfallsplanen) gällande upprättande av MKB för avfallsplanen. Länsstyrelsen tillstyrker bedömningen att genomförandet av avfallsplan 2017-2021 inte kräver att en MKB upprättas.

Nedan anges synpunkterna från LST samt hur de kommer beaktas i avfallsplanen:

Synpunkt	Har beaktats på följande sätt
Enligt 10 § NFS 2006:6 ska planen beskriva hur uppsatta mål kommer att följas upp. Den aktuella planen anger inte på vilket sätt kommunens angivna mål kommer att följas upp.	Synpunkten har beaktats, ingen revidering kommer att ske efter muntlig diskussion med LST. Avfallsplanen består av 4 övergripande målområden med totalt 8 mätbara mål. Under varje mätbart mål anges nyckeltal som beskriver hur målet kommer att följas upp.

<p>Enligt 5 § NFS 2006:6 ska planen innehålla uppgifter om anläggningar för återvinning och bortskaffande som finns i kommunen. Två anläggningar finns beskrivna i den aktuella planen , nedanstående uppgifter om anläggningar ska redovisas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Var i kommunen anläggningen är belägen 2. Sifferkod 3. Typer av avfall som hanteras 4. Metoder för återvinning eller bortskaffande 5. Kapacitet 6. Totalt mottagna mängder avfall 7. Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd 	<p>Synpunkten har beaktats, revidering sker i Kapitel 5 i bilaga 1 till avfallsplanen (Nulägesbeskrivningen av Ödeshögs avfallshantering) genom att kompletteras med följande uppgifter</p>	
	Namn	Orrnäs Reningsverk
	Fastighetsbeteckning	Orrnäs 2:10
	Verksamhetskod	90.10, 40.10, 90.160
	Typ av avfall som hanteras	Slam från enskilda avlopp samt potatisskalrest
	Metoder för återvinning eller bortskaffande	Rötning till biogas
	Kapacitet	<ul style="list-style-type: none"> • Tillstånd för framställning av mer än 150 000 m³ gasformigt bränsle per kalenderår och biologisk behandling av potatisskalrester (max 24000 m³/år). • Ödeshögs avloppsverk har tillstånd att ta emot avloppsvatten med en belastning av organiskt material motsvarande högst 20 000 pe, angivet som maximal genomsnittlig veckobelastning och biokemisk syreförbrukning (BOD7)
	Totalt mottagna mängder avfall	Tog emot ca 4 000 m ³ slam från enskilda avlopp samt ca 4 200 m ³ potatisskalrester under 2015.

2 (4)

2017-01-24

memo04.docx

	Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd	<ul style="list-style-type: none"> • Tillstånd för framställning av mer än 150 000 m³ gasformigt bränsle per kalenderår och biologisk behandling av potatisskalrester (max 24000 m³/år). • Ödeshögs avloppsverk har tillstånd att ta emot avloppsvatten med en belastning av organiskt material motsvarande högst 20 000 pe, angivet som maximal genomsnittlig veckobelastning och biokemisk syreförbrukning (BOD7).
	Namn	Orrnäs Återvinningscentral och omlastningsstation
	Fastighetsbeteckning	Orrnäs 2:10
	Verksamhetskod	90.40 C, 90.60 C
	Typ av avfall som hanteras	Farligt avfall samt icke farligt avfall, se bilaga 1 till nulägesbeskrivningen- Avfallsmängder
	Metoder för återvinning eller bortskaffande	Materialåtervinning, Energiåtervinning samt deponi
	Kapacitet	Se "Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd"
	Totalt mottagna mängder avfall	År 2015: Ca 2 400 ton, se bilaga 1 till nulägesbeskrivningen- Avfallsmängder
	Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd	Anmälningspliktig verksamhet enligt koderna:

		<ul style="list-style-type: none"> • 90.40 C- Mellanlagring av annat avfall än farligt avfall, om den totala avfallsmängden vid något enskilt tillfälle är större än 10 ton. • 90.60 C- Mellanlagring av farligt avfall om mängden farligt avfall inte vid något tillfälle uppgår till <ol style="list-style-type: none"> a. mer än 5 ton oljeavfall, b. mer än 30 ton blybatterier, c. mer än 50 ton elektriska eller elektroniska produkter, d. mer än 30 ton impregnerat trä, eller e. mer än 1 ton annat farligt avfall
--	--	---